

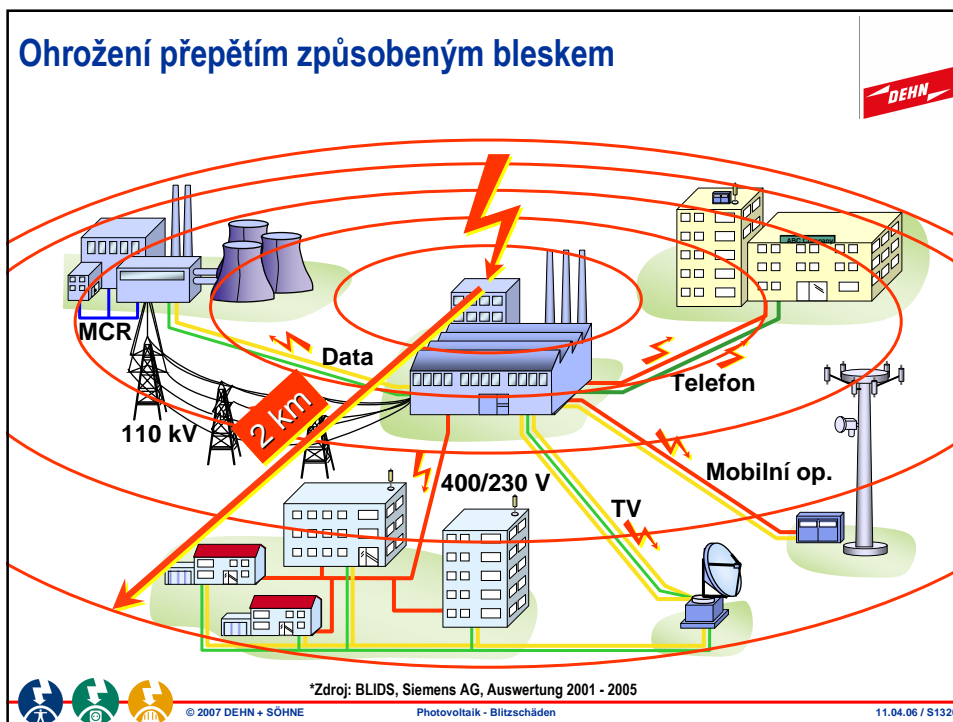
Škody od blesku a přepětí z praxe

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Ohrožení přepětím způsobeným bleskem

*Zdroj: BLIDS, Siemens AG, Auswertung 2001 - 2005

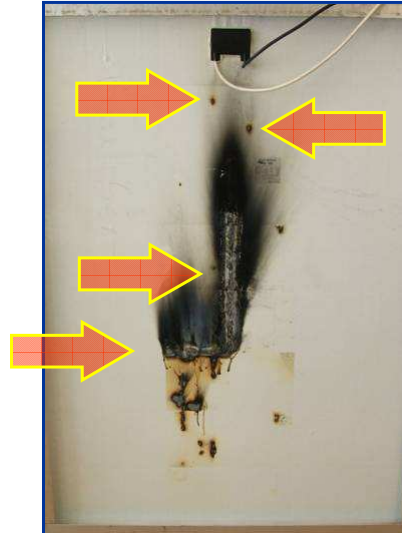
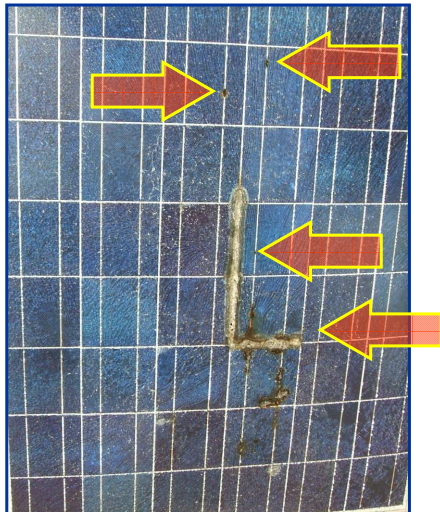

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

11.04.06 / S1320

Škody od blesku na FV- modulech

Zdroj: Solarzentrum Oberland GmbH

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

12.01.07 / S3521_b

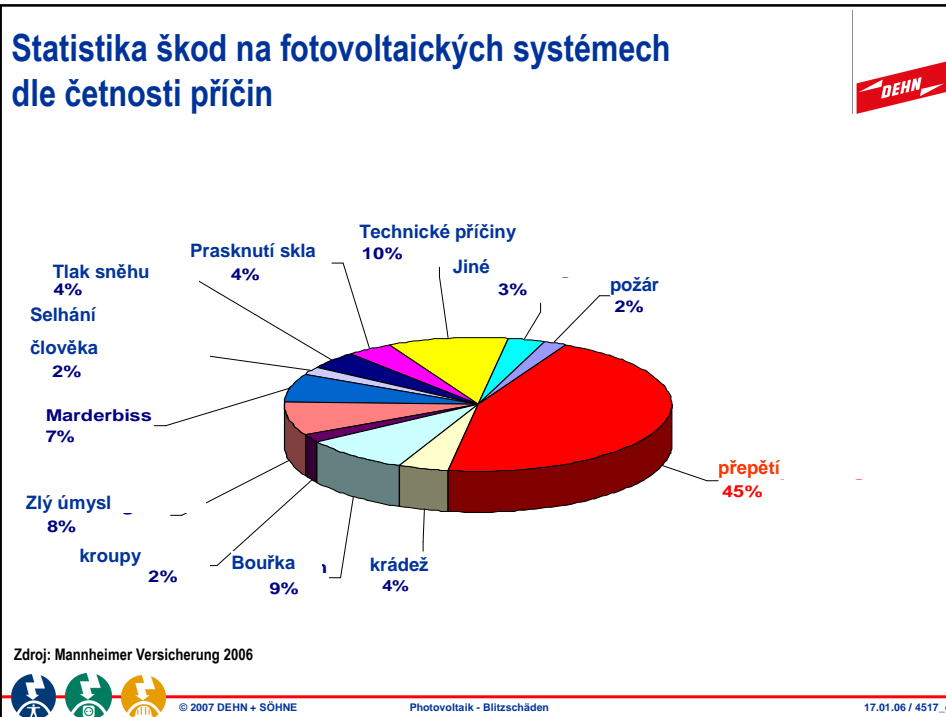
Škody na měničích

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

09.08.04 / 3525_b

Příklad: Výpadek zisku u fotovoltaického zařízení

Výpadek provozu 10-kW FV-zařízení v době nejvyšší činnosti po úderu blesku na 28 dní (nákupní cena poškozených součástí cca 60.000 Euro)

Následky:

- ⇒ Výpadek výtěžku ve výši 500 Euro, který byl určen k splácení úvěru
- ⇒ Doba nečinnosti, pokud nebude okamžitě dodán náhradní díl
- ⇒ Náklady na opravu
- ⇒ Náklady na likvidaci panelu

Lit.: <http://fotovoltaik-versicherungen.de>

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 05.11.03 / 3526_c

Tendence u pojišťoven

- Stejný vývoj jako u větrných elektráren
  - ⇒ Pojišťovny „nakoupily,, rizika za dumpingové ceny
- V současnosti jsou FV- zařízení pro pojišťovny „ velmi červený obchod,,
- Následky :
  - ⇒ Zvýšení pojistných plateb o 50 až 100%
  - ⇒ Zavedení spoluúčasti jak pro přímé škody tak pro výpadek zisku.

Lit.: PHOTON November 2002

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

05.11.03 / 3526_d

Požadavky pro pojištění elektroniky

Risk-Management.
Ein Service für unsere Kunden.

Photovoltaik
Energiequelle mit Zukunft.
Anforderungen und Schadenverhütung

Citát:

Pro pojištění elektroniky u Bavorské komory pojišťoven je u FV-zařízení od 30 kW vyžadována ochrana pomocí svodičů přepětí a u zařízení na bleskem exponovaných místech je vyžadován i hromosvod.

Wir sind, wo Sie sind.

VERSICHERUNGS
KAMMER
BAYERN

Freizeitgruppe

VERSICHERUNGS
KAMMER
BAYERN

Freizeitgruppe

Zdroj: Versicherungskammer Bayern, Risk-Management, München

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

15.01.07 / 5227

FV zařízení potřebují ochranu před bleskem a přepětím

Výhody ochrany:

- **Ochrana** Vaší budovy a Vaší aplikace před **požárem a zničením**.
- **Zvýšení použitelnosti** Vašeho FV-Zařízení.
- **Zajištění Vaší investice**; žádný výpadek Vašeho měniče díky přepětí.

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

16.08.04 / 3526_e

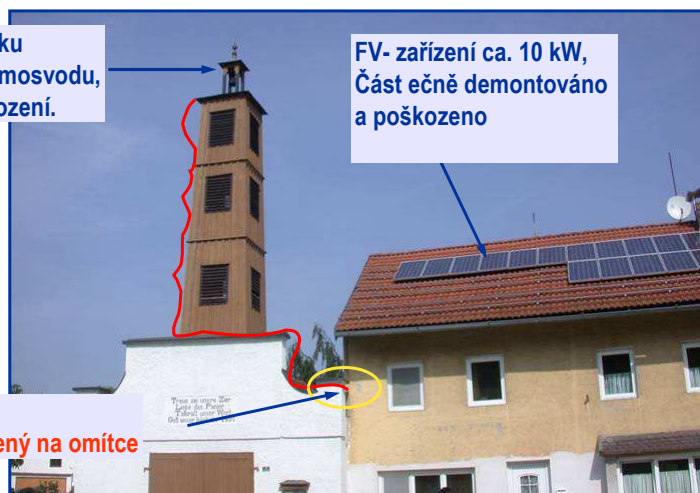
Škody od blesku na FV- zařízení, Pocking

Přímý úder blesku do věže bez hromosvodu, Část ečně poškození.

FV- zařízení ca. 10 kW, Část ečně demontováno a poškozeno

Místo přiblížení atika-vodič vedený na omítce

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.12.05 / 4177_b

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking

Místo přiblížení
atika/vodič vedený na omítce
- Přeskok Část i bleskového proudu

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

 © 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 20.12.05 / 4177_c

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking

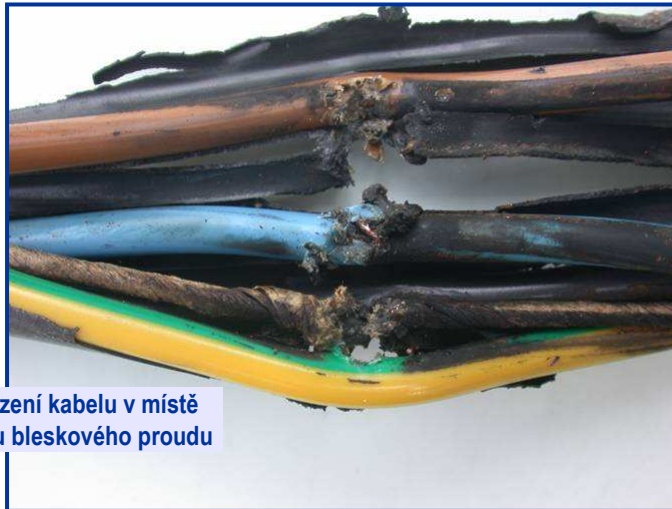
Náhodné „přizemnění,, vodiče vedeného pod střechou
za pomoci upevňovacího šroubu FV- panelu

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

 © 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 20.12.05 / 4177_d

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking

Poškození kabelu v místě
vstupu bleskového proudu

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.12.05 / 4177_f

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking

3 měniče byly zcela zničeny přeskokem
(vyrovnáním potenciálu)
Mezi PE ⇒tištěným spojem

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.12.05 / 4177_g

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking

Zničení několika FV-panelů
díky přeskokům na přívodech
a ByHEPs diodách

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.12.05 / 4177_h

Škody od blesku FV- zařízení, Pocking shrnutí

- Zařízení bylo mimo provoz od začátku léta 2004
- Pojišťovna musela najmout druhého znalce
- Spor díky chybám při instalaci, nedodržení doporučení VdS 2010, nedodržení dostatečné vzdálenosti a chybějící přepětové ochrany (SPD)
- Škoda dle pojišťovny 60.000 EUR
- Pokud by byla použita ochrana proti přepětí, majitel by byl ušetřen výpadku zařízení, nákladům a starostí.

Zdroj: Ingenieurbüro S. Biebl

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.10.04 / 4177_i

Původ a účinky bleskového proudu a přepětí

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Maximální hodnoty parametrů bleskového proudu v závislosti na úrovni ochrany před bleskem (LPL)

První výboj - parametry proudu	úroveň ochrany LPL		
	I	II	III-IV
rázový proud I (kA)	200	150	100
spec. energie W/R (MJ/Ω)	10	5,6	2,5
náboj Q _{short} (C)	100	75	50
časový parametr T ₁ /T ₂ (μs/μs)	10/350		

Lit.: ČSN EN 62305 -1, Tab. 5

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

30.10.06 / S6006_a

Příčiny přepětí způsobených bleskem v distribuční soustavě

Přímý-/blzký úder :

- 1 úder do hromosvodu, konstrukcí apod.
- 1a úbytek napětí na rázovém zemním odporu R_{st}
- 1b indukovaná napětí na instalačních smyčkách.

zásobování energií   informačně- technický systém

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   29.11.06 / S4575_a

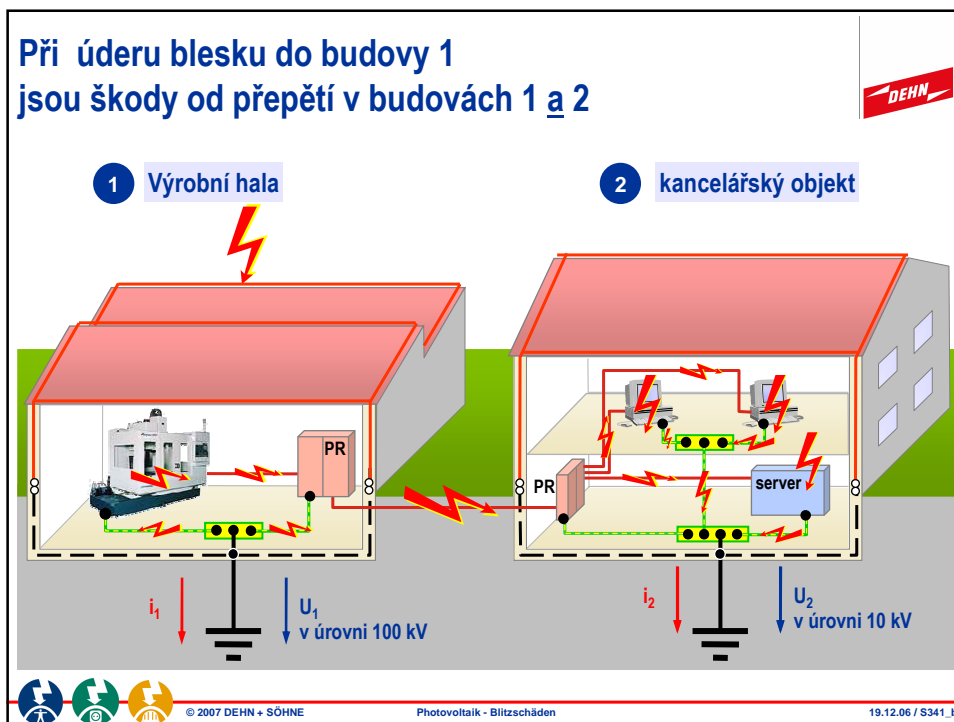
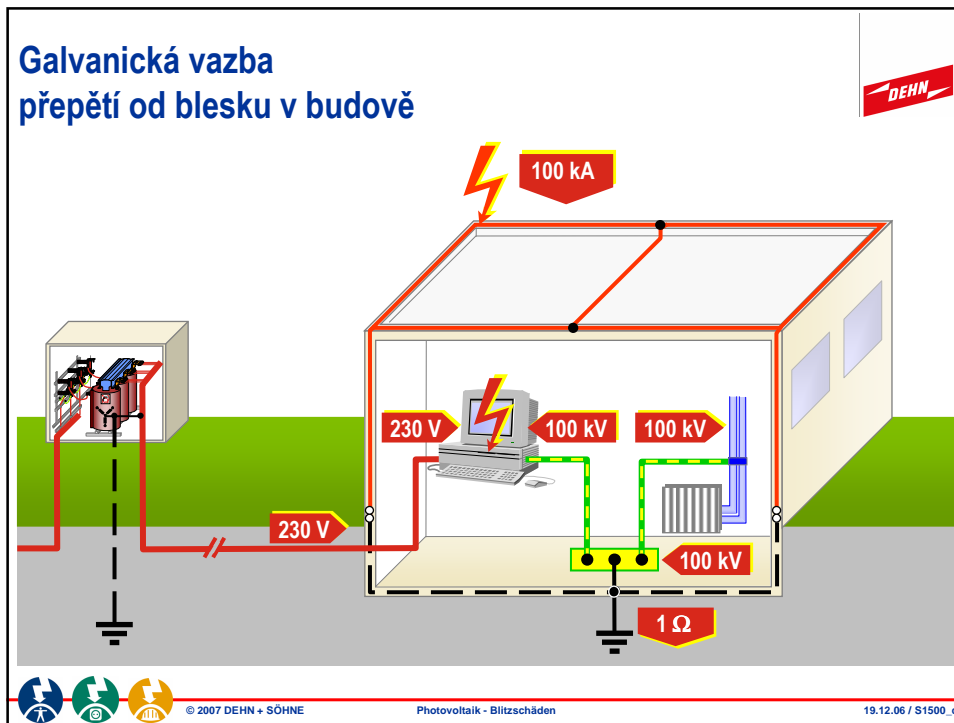
Příčiny přepětí způsobených bleskem v distribučním vedení

2 Vzdálený úder blesku:

- 2a úder do venkovního vedení
- 2b šíří se přepětí po vodičích venkovního vedení jako důsledek výbojů mezi mraky
- 2c Pole bleskového výboje

zásobování energií   informačně- technický systém

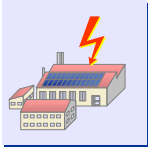

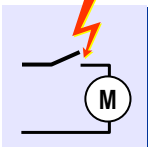
© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   29.11.06 / S4575_b

Účinky na elektroinstalaci

Příčiny přepětí

	Přímý úder blesku (LEMP) • Galvanická vazba • induktivní/kapazitní vazba
	Nepřímý úder blesku • Zavlečení Část i blesk. proudu • induktivní/kapazitní vazba
	Přepětí (SEMP) • Spínací přepětí • Zkratý • Vybavení pojistek • Paralelní vedení napájecích a sdělovacích vodičů.

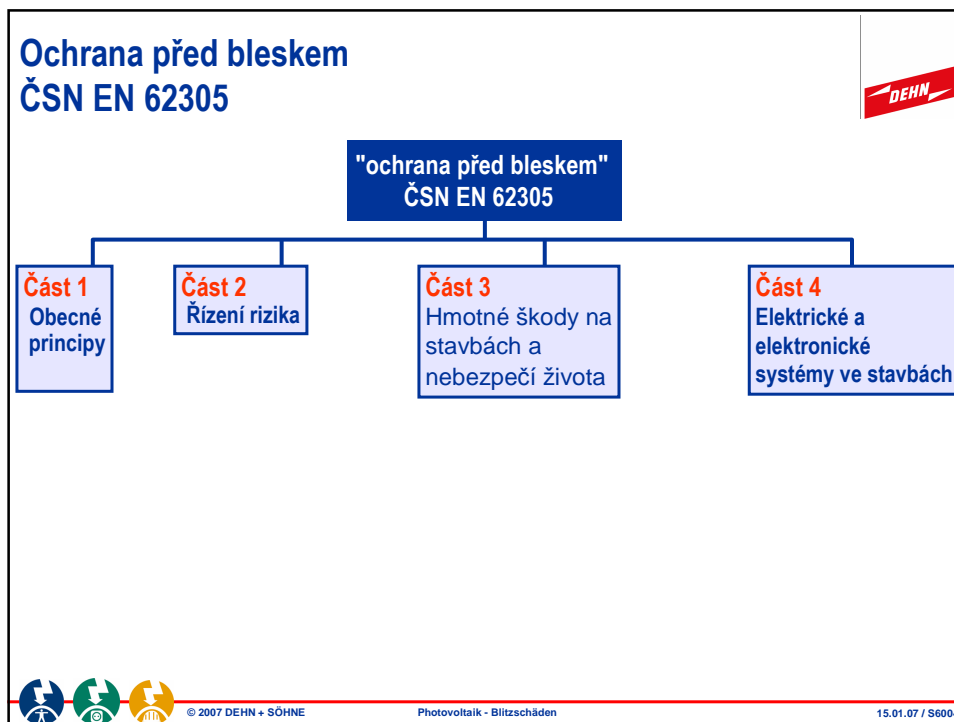
© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   28.09.05 / S2642_c

Ochrana před bleskem - Normy a stavební zákon

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden

Ochrana před bleskem - Část 3: 2: Dodatečné informace pro speciální zařízení.

VDE 0185-305-3 Bbl 2 :2006-10; Abschnitt 8

Fotovoltaická zařízení a zařízení pro solární ohřev.

Ochrana před bleskem (LPS) dle požadavků **LPL III** odpovídá standardním požadavkům na fotovoltaická zařízení a zařízení na solární ohřev.
Ve zvláštních případech je třeba použít další opatření dle EN 62305 -2.

Fotovoltaická zařízení a zařízení na solární ohřev na budovách **nesmějí zhoršovat ochranu před bleskem objektu.**

Fotovoltaická zařízení a zařízení na solární ohřev mají být chráněna oddálenou jímací soustavou dle 5.2 a 6.3 z EN 62305 -3 před přímým úderem blesku

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   11.01.07 / 6167_a

DEHNsupport – pomoc pro partnery

Systemvoraussetzungen

- IBM-kompatibler PC (Pentium 1000 oder vergleichbarer Prozessor)
- Mindestens 128 MB Arbeitsspeicher (256 MB empfohlen)
- Minimum 50 MB verfügbarer Festplattenspeicher
- Monitorauflösung min. 1024 x 768 Pixel, Farbtiefe min. High Color (16 bit)
- 16 MB VGA-Grafikkarte (32 MB oder mehr empfohlen)
- Betriebssysteme: Windows 2000/XP/2003/Vista
- Internet Explorer 5.0 (oder höher)
- Internetverbindung (optional)

DEHN + SÖHNE bietet Fachleuten die Möglichkeit, die Software bis 01.04.2007 zu einem Vorzugpreis von 110,00 € vorab zu bestellen. Danach wird ein regulärer Preis von 150,00 € erhoben. Die Leistung beinhaltet zwei Einzelplatzlizenzen. Ebenso kann die Software inkl. Tagesseminar bis 01.04.2007 zu einem Vorzugspreis von 410,00 €, sowie nach dem 01.04.2007 zu einem regulären Preis von 450,00 € erworben werden. Die Termine der Seminare sowie deren Inhalt finden Sie unter www.dehn.de (links unten möglich direkt auf dem Download).

Bestellinformationen

☐ Ich bestelle die Software
☐ Ich bestelle die Software inkl. Tagesseminar

Name: _____
Firma: _____
Straße: _____
PLZ: _____ Ort: _____
Tel.: _____ Fax: _____
E-Mail: _____
Unterschrift: _____

Blitzschutz Dienstleistungsgesellschaft Arbeitspartner
DEHN + SÖHNE GmbH & Co. KG
Helm-Dahm-Str.
Postfach 1840
92536 Nußmarkt
Germany
Tel. +49 9181 900-50
Fax. +49 9181 900-50
www.dehn.de
dehn.support@dehn.de

DEHNsupport
Berechnungsprogramme für Blitzschutzsysteme

DIN EN 62305-2/-3 (VDE 0185-305-2/-3)

- Risiko-Management
- Berechnung des Trennungsabstands
- Ermittlung von Fangstangenhöhen
- Berechnung der Mindesterdertiefen

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 11.01.07 / S6141_a

Obsah DEHNsupport

- DEHNrisk-Tool
  - Analýza rizika dle IEC/EN 62305 Část 2
- DEHNcalculator-Tool
  - Výpočet dostatečné vzdálenosti
  - Výpočtové pomůcky pro určení výšky jímacích tyčí.
  - Výpočty pro zemnicí soustavu

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 11.10.06 / S6133

Risikoanalyse — VdS Merkblatt 2010 Risikoorientierter Blitz-Ochraha před přepětím für Objekte						
Objekt, může být vícekrát jmenován	Äußerer ochrana před bleskem in den gesetzlichen Vorschriften gefordert (s.a. Tabellen A.01 und A.02)	Gebäude ¹⁾ (-teile, -bereiche, -einrichtungen sowie -kenndaten)	Hromosvod		Vnitřní ochrana před bleskem a přepětím	
			ochrana před bleskem- Die EN 62305-2	Četnost kontrol		Provedeno dle
				behördliche Vorgabe	Doporučení pojišťoven	
Budova s alternativním zásobováním elektrickou energií		Fotovoltaika (> 10 kW)	III		5	x
		Solární kolektory (> 15 m ²)	III		5	x
		Průmyslové zařízení na bioplyn	III		5	x
Výrobní objekt		Zapalitelná plocha e >2000 m ² nebo cena vyšší než 2 mil.EUR	III		5	x
		Zvýšené nebezpečí požáru	II		3	x
		Riziko exploze	I		1	x

Lit.: VdS Merkblatt 2010, Tabelle A.03

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 07.02.03 / 2661_x

Risikoanalyse VdS Merkblatt 2010

VdS SCHADENVERHÜTUNG

Risikoorientierter Blitz-Überspannungsschutz

Richtlinien zur Schadenverhütung

Vervielfältigungen - auch für innerbetriebliche Verwendung - nicht gestattet

7 Besondere Anforderungen

7.1 Dachaufbauten

Elektrisch betriebene Anlagen und Einrichtungen auf Dachflächen sind gemäß DIN VDE 0185 T 3-1, Abschnitt 4.2 gegen Direkteinschläge zu schützen. Gehäuse und Metallschirme sind in den Potenzialausgleich einzubeziehen. Direktanschlüsse an Fangeinrichtungen sind nicht zulässig.

Bestehende Anlagen sind an diese Anforderungen anzupassen.

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 15.11.04 / S2661_x

FV- zařízení na budově

Ročník 2006

SBÍRKA ZÁKONŮ
ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 163   Rozeslána dne 28. listopadu 2006   Cena Kč 114,-

O B S A H:

498. Vyhláška o autorizovaných inspektorech
499. Vyhláška o dokumentaci staveb

499
VYHLÁŠKA
ze dne 10. listopadu 2006
o dokumentaci staveb

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

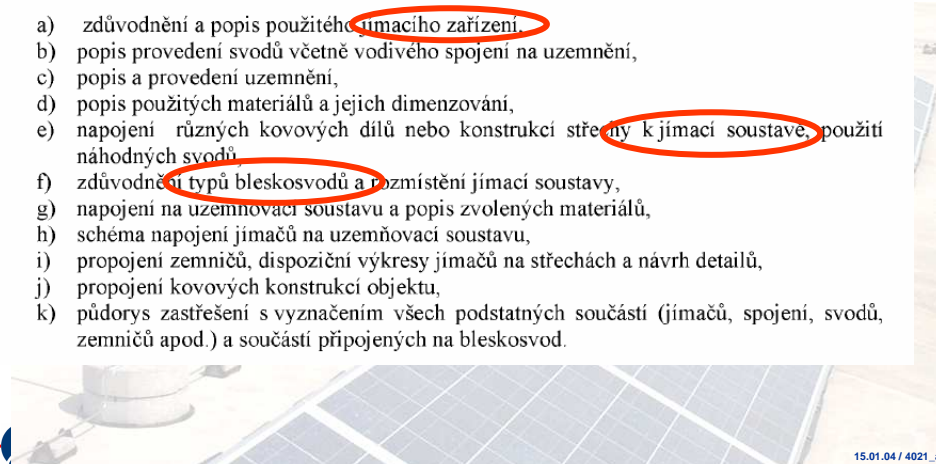

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   15.01.04 / 4021_a

FV- zařízení na budově

3.7.3. Bleskosvody

- a) zdůvodnění a popis použitého jímacího zařízení,
- b) popis provedení svodů včetně vodivého spojení na uzemnění,
- c) popis a provedení uzemnění,
- d) popis použitých materiálů a jejich dimenzování,
- e) napojení různých kovových dílů nebo konstrukcí střechy k jímací soustavě, použití náhodných svodů,
- f) zdůvodnění typů bleskosvodů a rozmístění jímací soustavy,
- g) napojení na uzemňovací soustavu a popis zvolených materiálů,
- h) schéma napojení jímačů na uzemňovací soustavu,
- i) propojení zemničů, dispoziční výkresy jímačů na střechách a návrh detailů,
- j) propojení kovových konstrukcí objektu,
- k) půdorys zastřešení s vyznačením všech podstatných součástí (jímačů, spojení, svodů, zemničů apod.) a součástí připojených na bleskosvod.

15.01.04 / 4021_a

Dostatečná vzdálenost

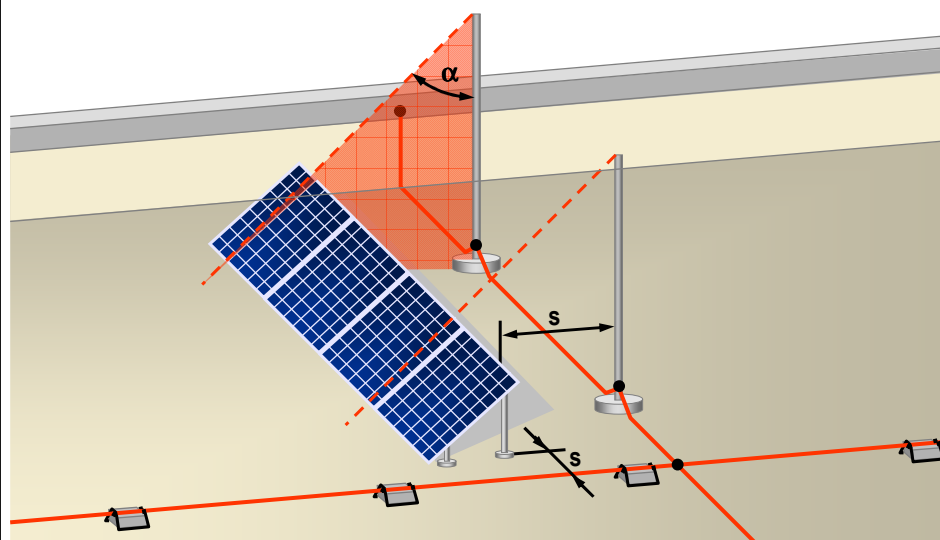
Příklad

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Dodržení dostatečné vzdálenosti u FV-panelů

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

23.01.04 / 4033

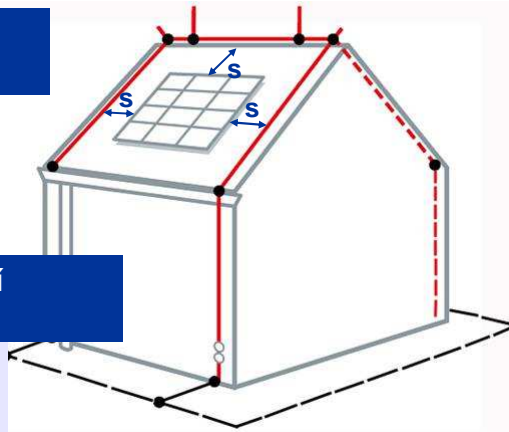
FV- zařízení na budově s hromosvodem

a) dostatečná vzdálenost s je dodržena

Výpočet dostatečné vzdálenosti dle ČSN EN 62305-3.

b) dostatečná vzdálenost s není dodržena

Přímé vodivé spojení mezi
soustavou hromosvodů a FV
přívodem
není doporučeno!

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

09.01.07 / S3527_a

Montážní chyby - přiblížení

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

14.01.04 / 4014_b

Montážní chyby - přiblížení

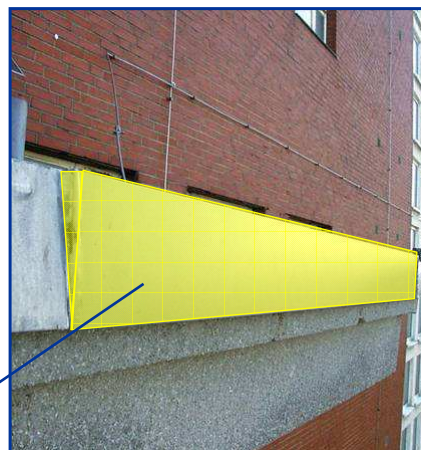

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

14.01.04 / 4014_c

Výměna kovové atiky za nevodivou, plastovou

Firma: Schipper - Huth GmbH
Brinkstraße 23
46149 Oberhausen
Tel. 0208/651305
Herr A. Terlinden

Plastová
atika

Zdroj: ProCom Montage Service GmbH, Gladbeck

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

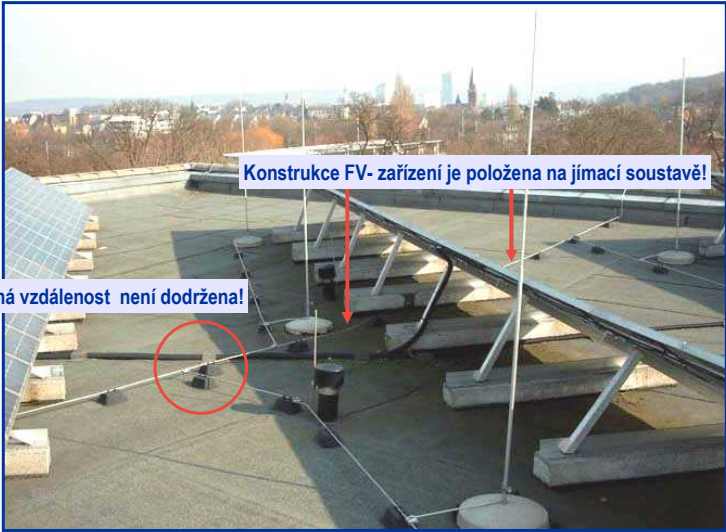
28.06.04 / S3799_c

**Dostatečná vzdálenost není dodržena
= přímé připojení hromosvod.**

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 28.10.04 / 4174

**Montážní chyba
přiblížení drátu jímací soustavy k FV- panelům**

Konstrukce FV- zařízení je položena na jímací soustavě!

Dostatečná vzdálenost není dodržena!

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 15.01.07 / 4175

Elektrické oddizolování od jímací soustavy

ČSN EN 62305 -3 Odst.6.3

Elektrická izolace mezi hromosvodem nebo svody a kovovými stavebními součástmi

$$s = k_i \cdot \frac{k_c}{k_m} \cdot l$$

k_i je závislý na zvolené třídě ochrany pro LPS (viz. tab. 10);

k_c je závislý na velikosti bl. proudu, který svody teče (viz. tab. 11);

k_m je závislý na elektrické izolaci materiálu (viz. tab. 12);

l vzdálenost bodu, pro který je dost. vzdálenost počítána, jímací soustavy nebo svodu v m od místa vyrovnání potenciálu.

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.09.06 / S6045_a

Izolace vnější ochrany před bleskem LPS

Hodnoty koeficientu k_i a k_m

Třída ochrany před bleskem	k_i
I	0,08
II	0,06
III k IV	0,04

materiál v oddělovací vzdálenosti	k_m
Vzduch	1
Beton, cihla	0,5
DEHNiso-*distanční vzpěry/ -Combi	0,7

Poznámka 1 Pokud je za použito v cestě více druhů materiálů, bere se v praxi nejmenší hodnota k_m benutz.

Poznámka 2 Nasazení jiných materiálů po konzultacích.

Lit.: ČSN EN 62305 -3, Odst.6.3, Tab. 10 + 12 *DEHNiso-hodnota je údaj DEHN + SÖHNE dle Dr. Zischank VAZ

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

11.10.06 / S6045_c

Reference
Známa jména důvěřují DEHN + SÖHNE

Solaranlage Krankenhaus Neumarkt

solární elektrárna Fürth/Atzenhof

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   20.08.04 / 4157_a

Vnější ochrana před bleskem

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden

Vnější systém ochrany před bleskem (LPS)

Vnější ochrana před bleskem

- Jímací soustava
- Systém svodů
- Zemnicí soustava
- **Vnitřní ochrana před bleskem**
- Ochrana před bleskem – vyrovnání potenciálu
- Ochrana před přepětím
- Dodržení dostatečné vzdálenosti pro zabránění nebezpečným přeskokům

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.12.05 / 4509

Jímací soustava

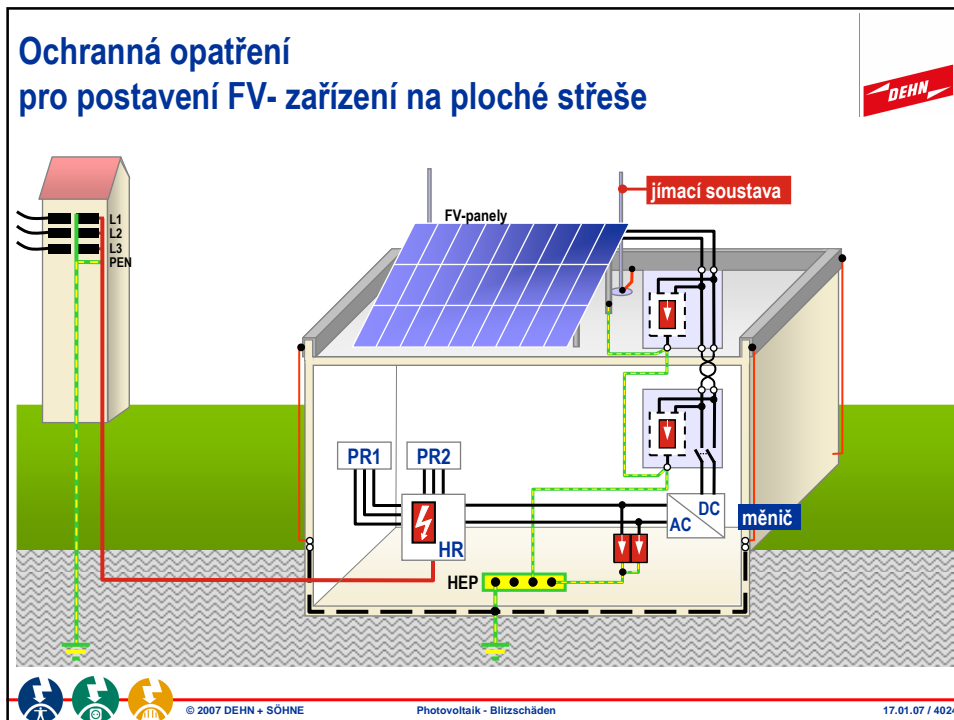
MŘÍŽOVÁ SOUSTAVA
JÍMACÍ TYČE
NÁHODNÉ SOUČÁST I

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik, Äußerer Blitzschutz

Vnější systém ochrany před bleskem (LPS)

ČSN EN 62305 -3

5.2.2 Umístění

Pro návrh jímací soustavy by měly být použity následující metody, nezávisle nebo v jakékoliv kombinaci, pokud zóny ochrany jednotlivých částí jímací soustavy přesahují a zajišťují, že stavba je úplně chráněna dle 5.2.

- Metoda ochranného úhlu
- Metoda valící se koule
- Metoda mřížové soustavy

Metoda valící se koule je vhodná pro všechny tvary staveb.

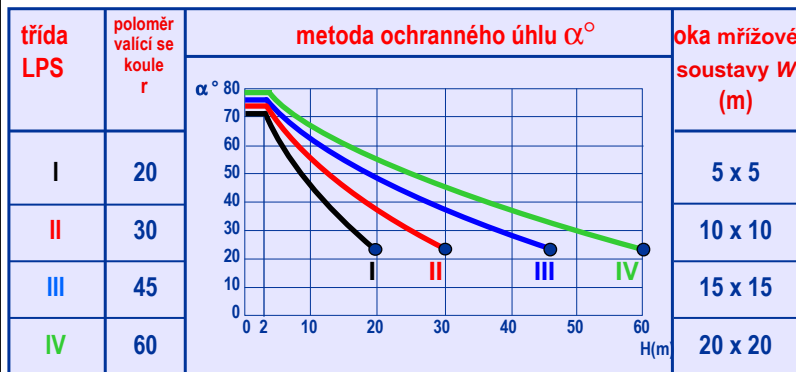
Metoda ochranného úhlu je vhodná pro jednoduché stavby nebo pro malé části větších staveb. Tato metoda není vhodná pro stavby vyšší než poloměr valící se bleskové koule pro vybranou hladinu ochrany LPS.

Metoda mřížové soustavy je vhodná pro všeobecné účely, obzvlášť pro ochranu plochých střech

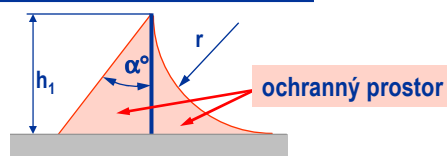
© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 22.09.06 / S6020

ČSN EN 625305 – 3

Připustné metody návrhu jímací soustavy

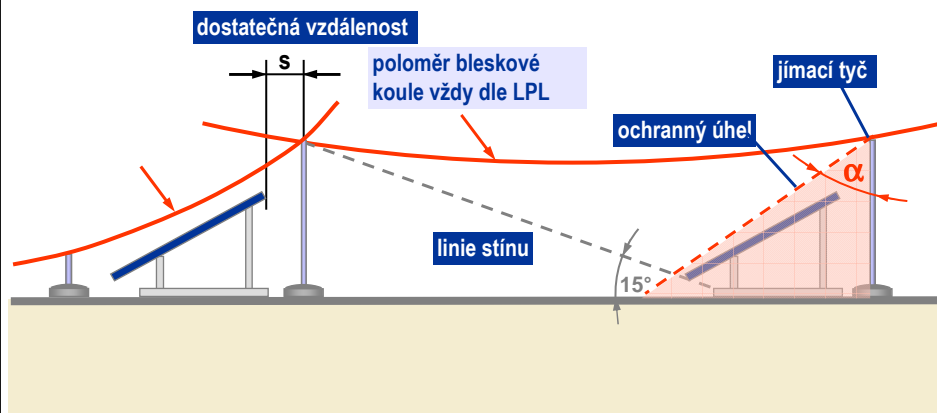
h_1 : výška jímací soustavy od povrchu
 r : poloměr valící se koule
 α : ochranný úhel

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Návrh jímací soustavy

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

17.01.07 / 4025

Školka Hanselmannstraße Turnhalle

Lit.: Reinhard Schüngel, Blitzschutz - Beratungs - Büro

© 2007 DEHN + SÖHNE

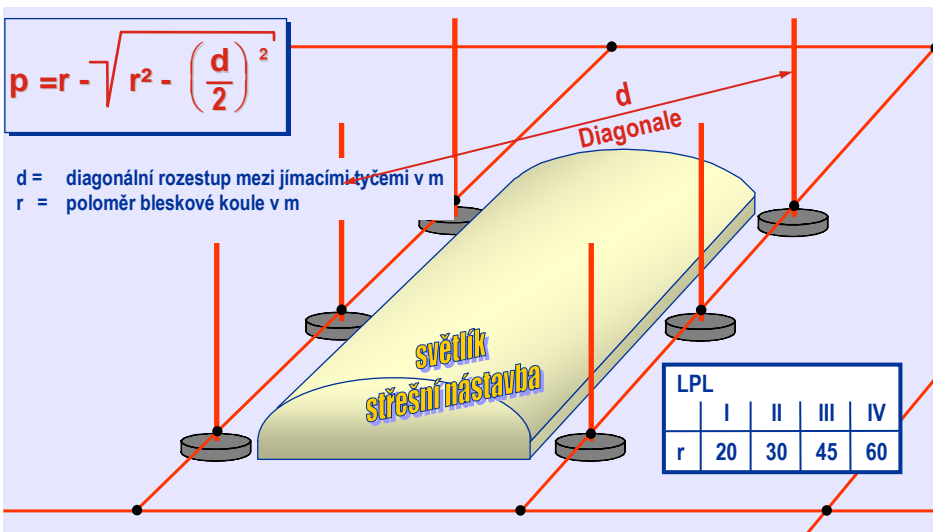
Photovoltaik - Blitzschäden

09.01.07 / S4046_a1

Výpočet prověsu bleskové koule na několika jímacích tyčích

$$p = r - \sqrt{r^2 - \left(\frac{d}{2}\right)^2}$$

d = diagonální rozestup mezi jímacími tyčemi v m
r = poloměr bleskové koule v m

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

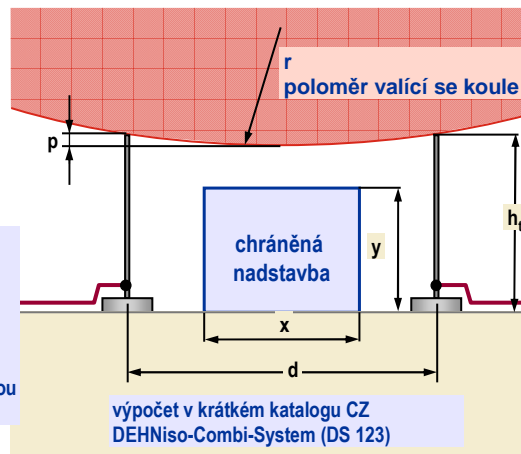
12.12.06 / S2953_c

Ochranný prostor vytvořený mezi dvěma paralelními vodorovnými jímacími soustavami nebo dvěma jímáči ($R > h_t$)

$$p = r - \sqrt{r^2 - \left(\frac{d}{2}\right)^2}$$

- p = průvės valící se koule
- r = poloměr valící se koule
- d = vzdálenost mezi dvěma paralelními vodorovnými jímacími soustavami nebo dvěma jímáči
- h_t = fyzická výška jímacích tyčí nad ref. rovinou
- h = výška jímací tyče dle tabulky

Lit.: ČSN EN 62305-3: 2006; Obrázek E.20

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Kontrola průvěsu bleskové tyče

Ověření diagonálních rozestupů mezi jímacími tyčemi.

Zdroj: Reinhard Schüngel, Handwerkskammer für München und Oberbayern öffentlich bestellt und vereidigter Sachverständiger für das Elektroinstallateurhandwerk und Fachgebiet Blitzschutzanlagen

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

12.01.07 / 5030_o

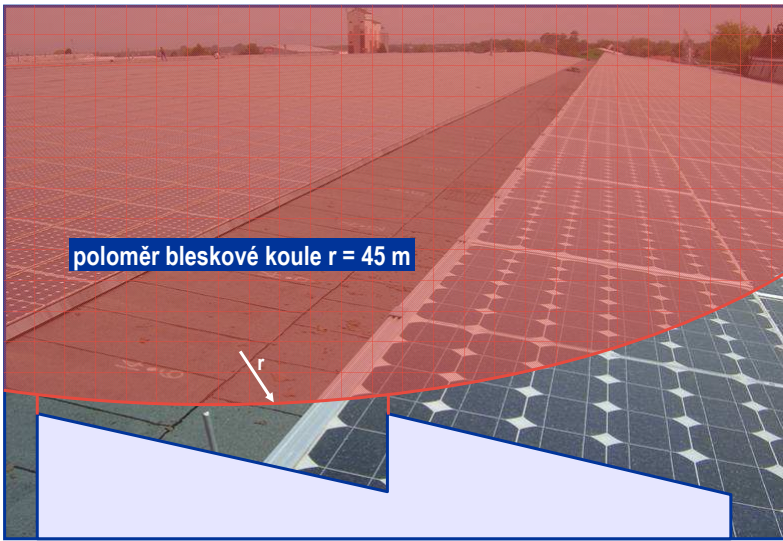
Solární elektrárna "Sonnenfleck TTS-Bürstadt" — největší solární střecha na světě

Na střeše logistického centra v Bürstadtu se nachází solární elektrárna s výkonem 5 MWp. Budova je z ocelové konstrukce. Pro ochranu před přímým úderem blesku jsou použity jímací tyče, které jsou spojeny s ocelovou konstrukcí.

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   19.08.04 / 4154_a

Solární elektrárna "Sonnenfleck TTS-Bürstadt" — největší solární střecha na světě

poloměr bleskové koule $r = 45 \text{ m}$

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   09.01.07 / 4154_b

Vnější ochrana před bleskem za pomoci jímací tyče Vytvořený ochranný prostor

h_1 : fyzická výška jímací tyče

Poznámka:
Ochranný úhel α_1 se vztahuje k výšce jímací soustavy h_1 nad chráněnou úrovní střechy ; Ochranný úhel α_2 se vztahuje k výšce jímací soustavy $h_2 = h_1 + H$ kde je brán terén jako základní úroveň.

Lit.: ČSN EN 62305 -3

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

07.11.06 / S2950

Jímací soustava na ploché střeše

Lit.: DEHN + SÖHNE

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.01.04 / 4027_b

Jímací tyč s betonovým podstavcem

Jímací tyč
Obj.č. 104 200
AlMgSi, délka 2000 mm

Svorka na jím. tyč
Obj.č. 380 029

Svorka MV
Obj.č. 390 599

Betonový podstavec
Obj.č. 102 010
S nerezovým klínkem pro JT
16 mm Ø,

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 20.01.04 / 4026_b

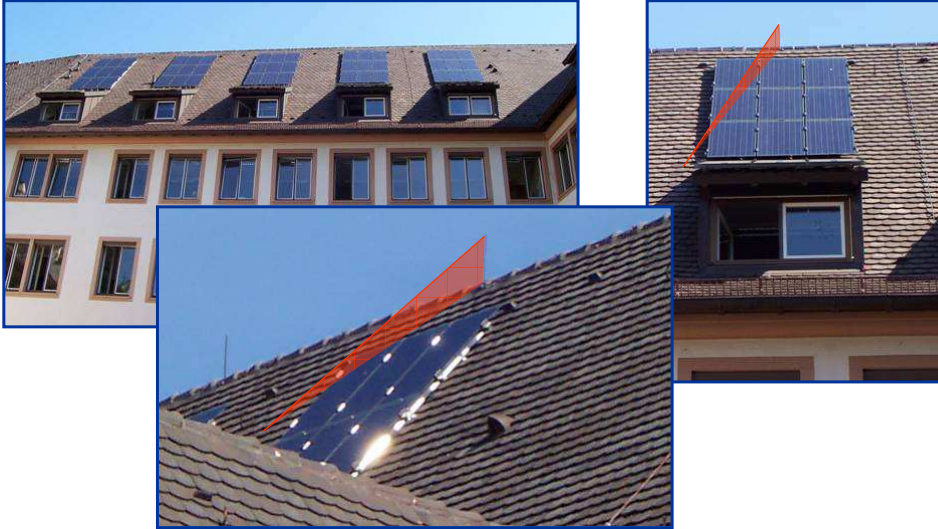
FV- panely s předimenzovaným počtem jímacích tyčí pro ochranu před zásahem bleskem

tak ne!

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 09.01.07 / S4176

FV-panely v ochranném prostoru jímačů Projekt radnice Freiburg

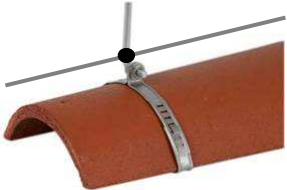

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   19.08.04 / 4155

Jímací tyč pro hřebeny střech

Obj.č. 123 109

materiál jímací tyče	Al
délka	1000 mm
průměr	10 mm
materiál třmenu	NIRO (V2A)
rozsah použití	120-240 mm

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   12.12.06 / 5042_a

Použití jímací tyče na hřebeni střechy

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

12.12.06 / 5042_c

Oddálená jímací soustava pro FV- panely s volně stojící jímací tyčí.

Zdroj : Projekt Heinlein, IBC Solar, Bad Staffelstein

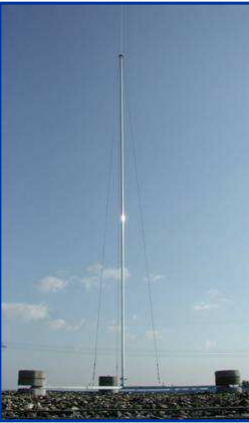
© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

17.01.06 / 4515_a

Volně stojící jímací tyč

Výška až 5,5 m

Výška 6 až 8,5 m

Jímací tyče s různými délkami :

4,0 m	Obj.č.105 400
4,5 m	Obj.č.105 450
5,0 m	Obj.č.105 500
5,5 m	Obj.č.105 550
6,0 m	Obj.č.105 600
6,5 m	Obj.č.105 650
7,0 m	Obj.č.105 700
7,5 m	Obj.č.105 750
8,0 m	Obj.č.105 800
8,5 m	Obj.č.105 850

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

25.07.05 / S3353_a

FV- aplikace nad městským tunelem v Freiburgu

Ochrana za pomoci DEHNiso-Combi

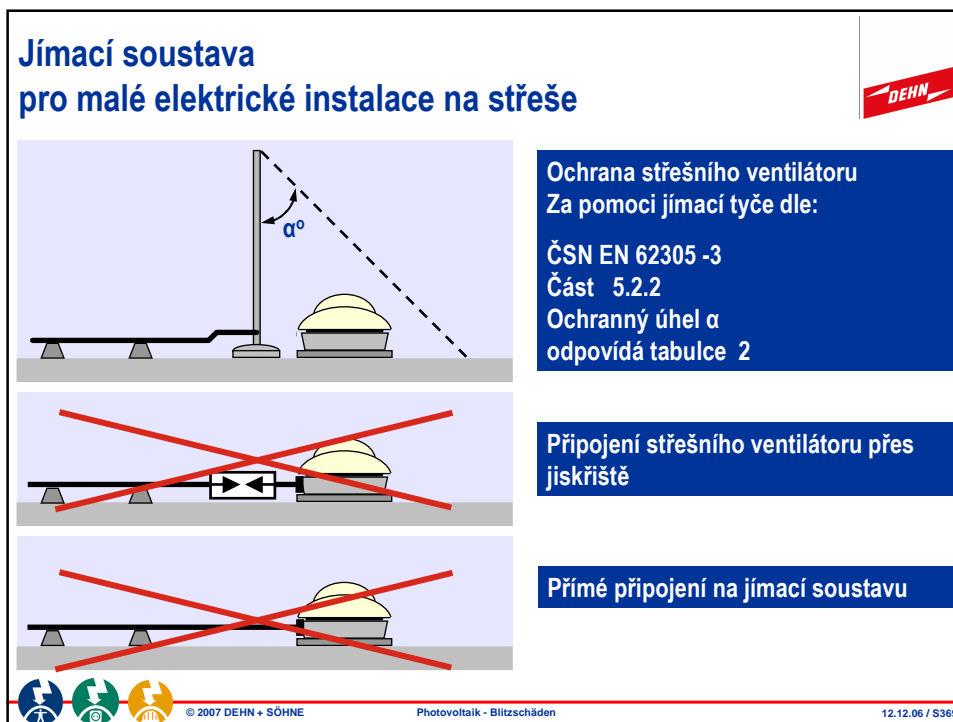
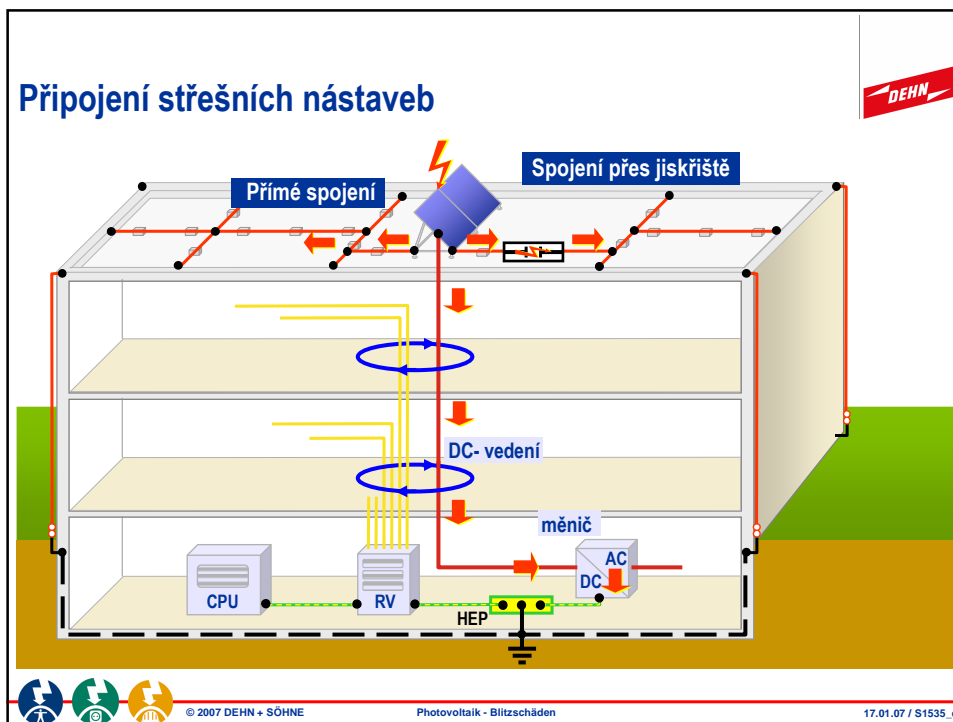

Zdroj : ochrana před bleskem Hassler, Freiburg

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

12.01.07 / 5226_c

Montážní chyba – připojení měniče přes jiskřiště

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   09.01.07 / S4173

Systém vnější ochrany před bleskem náhodné součásti jímací soustavy

ČSN EN 62305 -3

Tabulka 3: Minimální tloušťky kovových plechů a trubek použitých pro jímací soustavu.

Systém ochrany před bleskem LPS	materiál	Tloušťka ^a t mm	Tloušťka ^b t' mm
I až IV	Olovo	–	2,0
	Ocel (nerez., pozink.)	4	0,5
	Titan	4	0,5
	Měď	5	0,5
	Hliník	7	0,65
	Zinek	–	0,7

a t zabrání propálení, přehřátí a zapálení.
b t' platí pouze pro kovové plechy, pokud nevedí poškození propálením.

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   19.09.06 / S6023_d

Příklad poškození oplechování

The diagram illustrates lightning damage to a roof. A main image shows a lightning bolt striking the peak of a building. Two callout boxes, 'Detail A' and 'Detail B', provide close-up views of the damage. 'Detail A' shows a hole in the metal roof sheeting near a ridge, with an arrow pointing to the 'falc' (ridge). 'Detail B' shows a larger, more severe hole in the metal sheeting, with a coin placed next to it for scale.

Detail A

Detail B

Zaznamenáno systémem: BLIDS - SIEMENS
Neumarkt i.d.OPf. 07.07.2001, 17:34
I = 20400 A

© 2007 DEHN + SÖHNE 13.01.03 / S3312_d

Jímací soustava na plechové střeše z hliníku

The diagram shows a lightning rod system installed on an aluminum roof. A main image shows the system with a lightning rod and a collection rod. A callout box 'ochranný úhel' (protection angle) shows the angle α of the protection zone. Another callout box 'jímací tyč pro kovové střechy Obj.č. 123 021' (collection rod for metal roofs) shows the rod. A third callout box 'svorka na jímací tyč Obj.č. 380 029' (bracket for collection rod) shows the bracket.

ochranný úhel

α

**jímací tyč pro kovové střechy
Obj.č. 123 021**

**svorka na jímací tyč
Obj.č. 380 029**

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 16.01.06 / 3681_d

SYSTEM SVODŮ

SVODY

IZOLOVANÉ SVODY

NÁHODNÉ SVODY

ZKUŠEBNÍ SVORKY

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Vzdálenosti mezi svody dle třídy ochrany před bleskem LPS

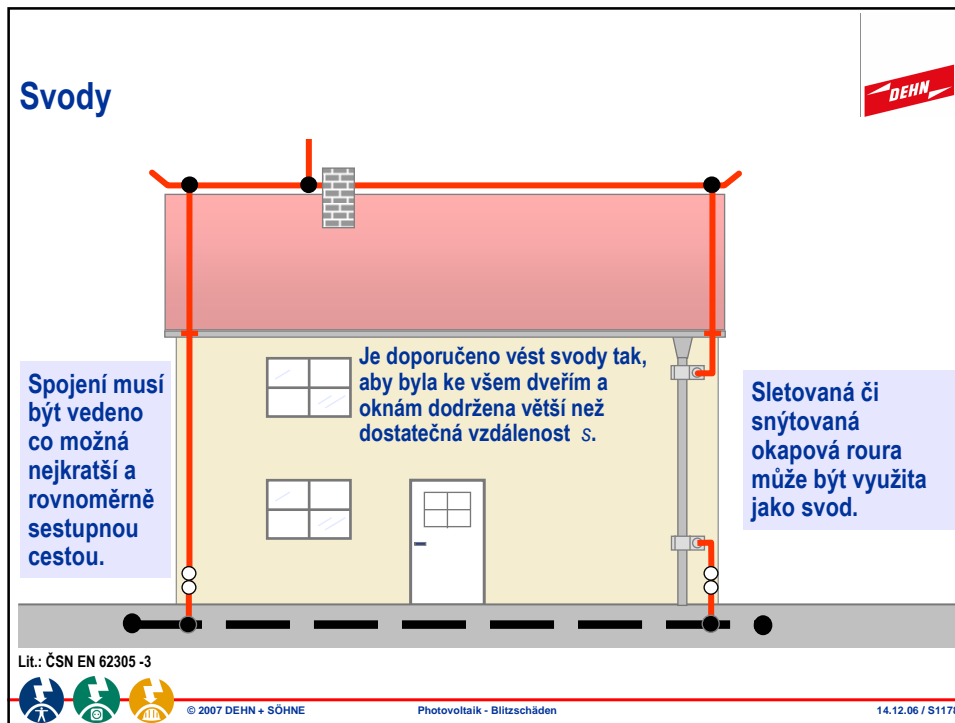
Třída ochrany LPS	Typická vzdálenost (m)
I	10
II	10
III	15
IV	20

Lit.: ČSN EN 62305 -3

© 2007 DEHN + SÖHNE

07.11.06 / S1167

ZÁKLADOVÝ ZEMNIČ

Typ A paprskový- / vertikální
zemnič

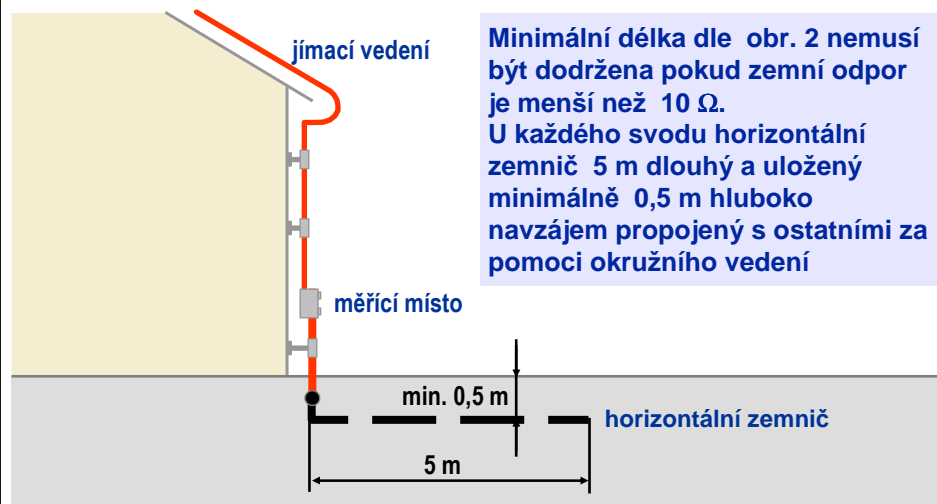
Typ B Okružní- / základový
zemnič

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Zemnič Typ A, Horizontální zemnič

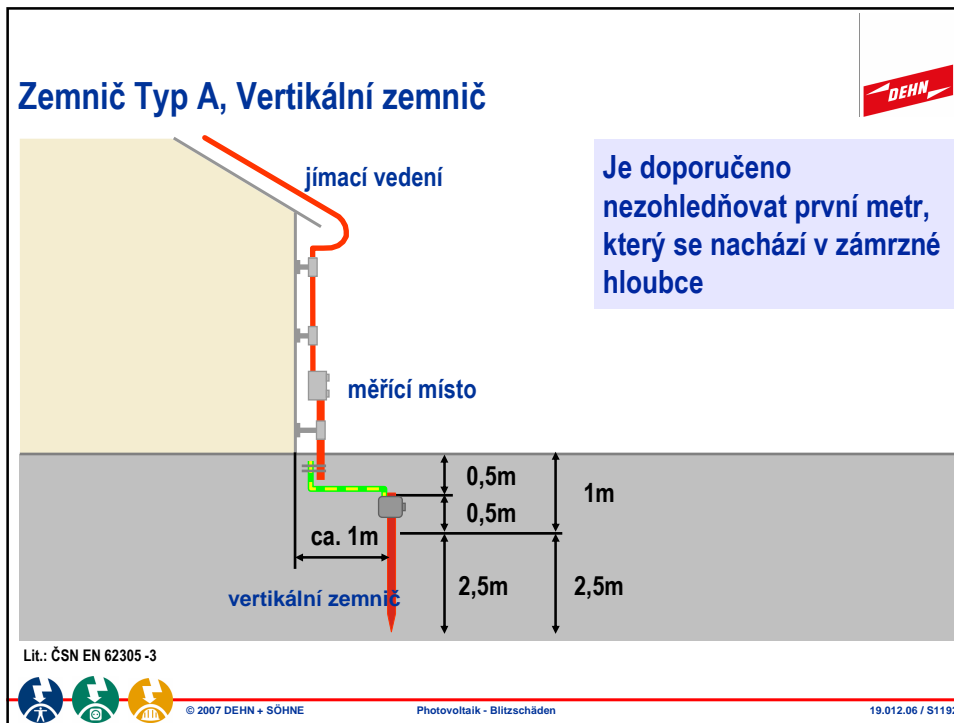
Lit.: ČSN EN 62305 -3

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.12.06 / S1193

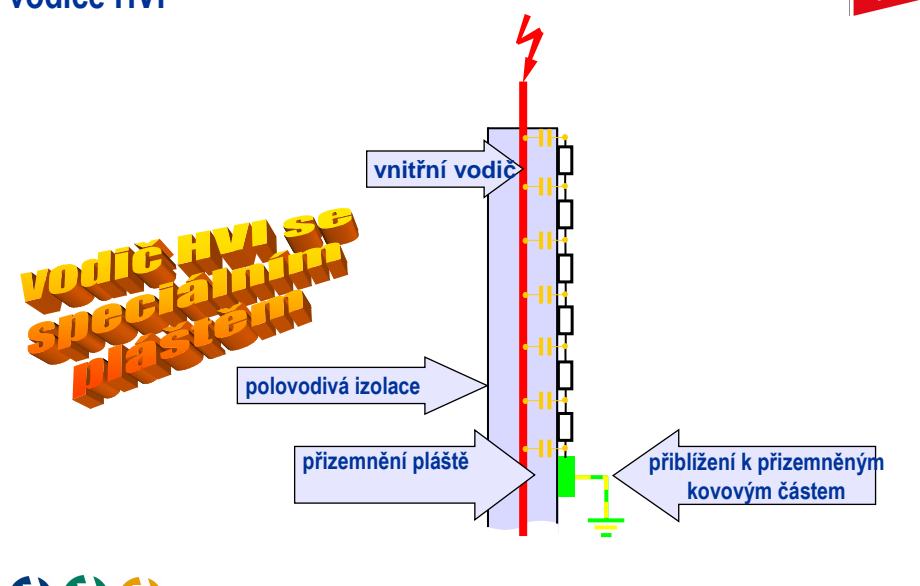

DEHNconductor HVI®-Vodič

PŘÍKLAD POUŽITÍ
BUDOVA ŠKOLY
FOTOVOLTAICKÉ ZAŘÍZENÍ

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik_HVI_Projekt Schuldach München   28.10.04 / 4178_a

Schéma principu vývoje vodiče HVI

vodič HVI se speciálním pláštěm

vnitřní vodič

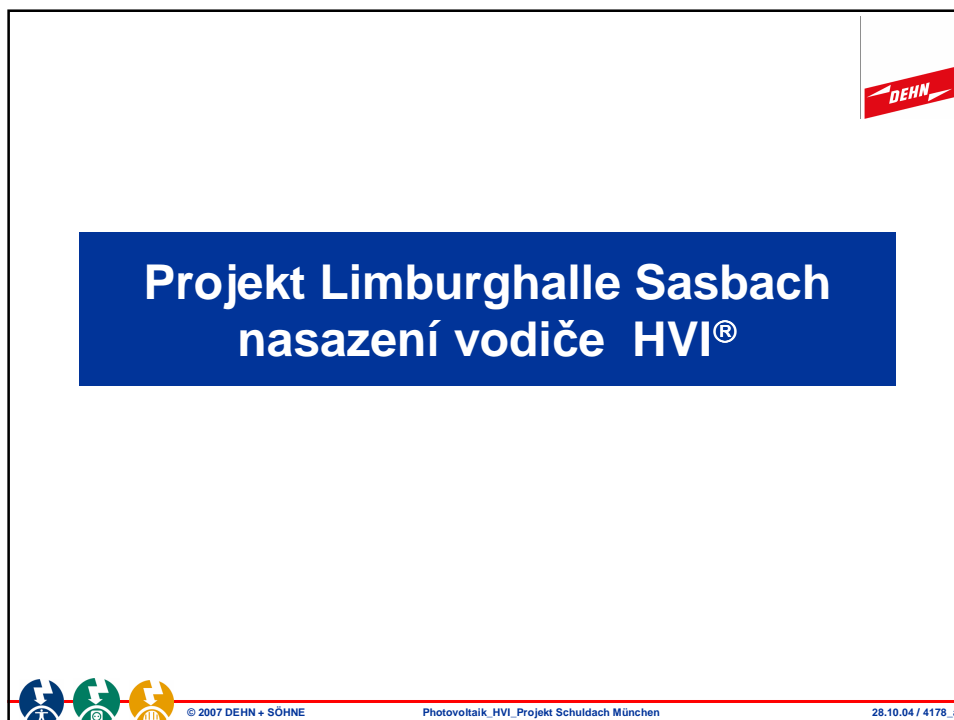
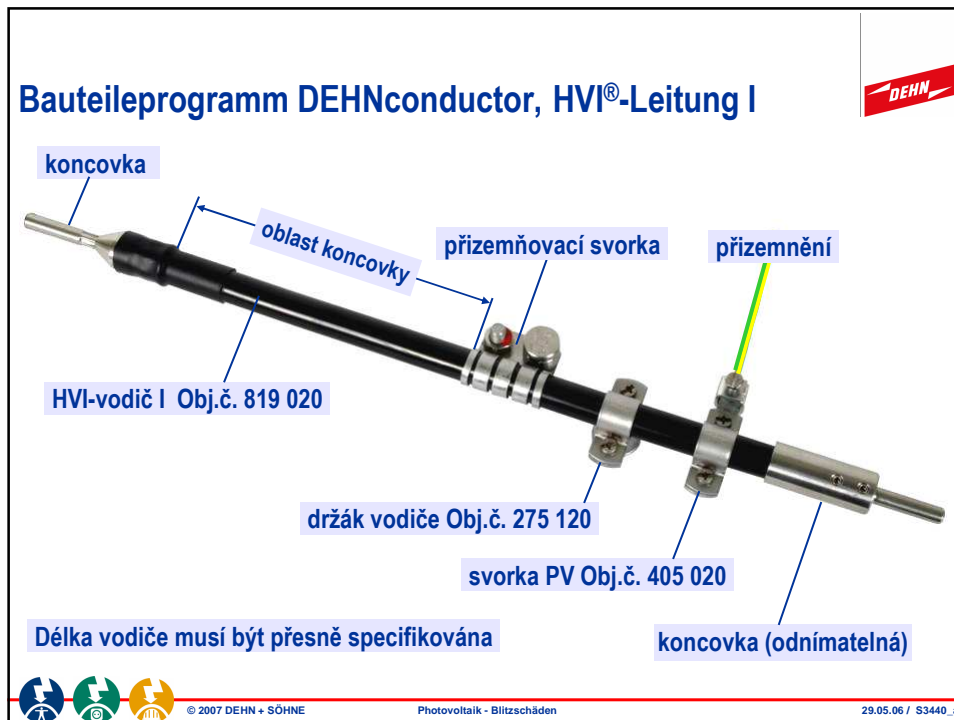
polovodivá izolace

přízemnění pláště

přiblížení k přízemněným kovovým částem

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   15.05.06 / S2835_d

Projekt Limburghalle Sasbach nasazení vodiče HVI®

Lit.: Lösch GmbH + Co. KG, Offenburg

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

30.08.05 / 5006_a

Projekt Limburghalle Sasbach nasazení vodiče HVI®

Lit.: Lösch GmbH + Co. KG, Offenburg

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

30.08.05 / 5006_b

Projekt Limburghalle Sasbach nasazení vodiče HVI®

Lit.: Lösch GmbH + Co. KG, Offenburg

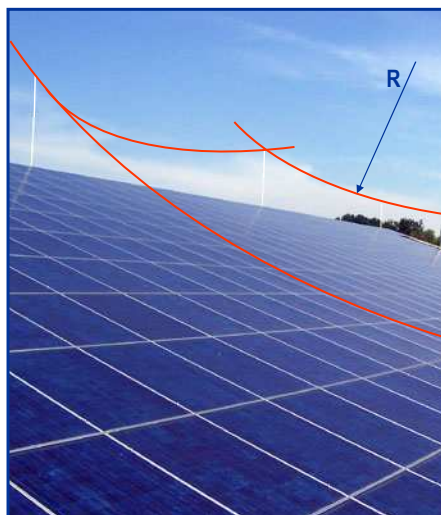

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

30.08.05 / 5006_c

Projekt Limburghalle Sasbach nasazení vodiče HVI®

Lit.: Lösch GmbH + Co. KG, Offenburg

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

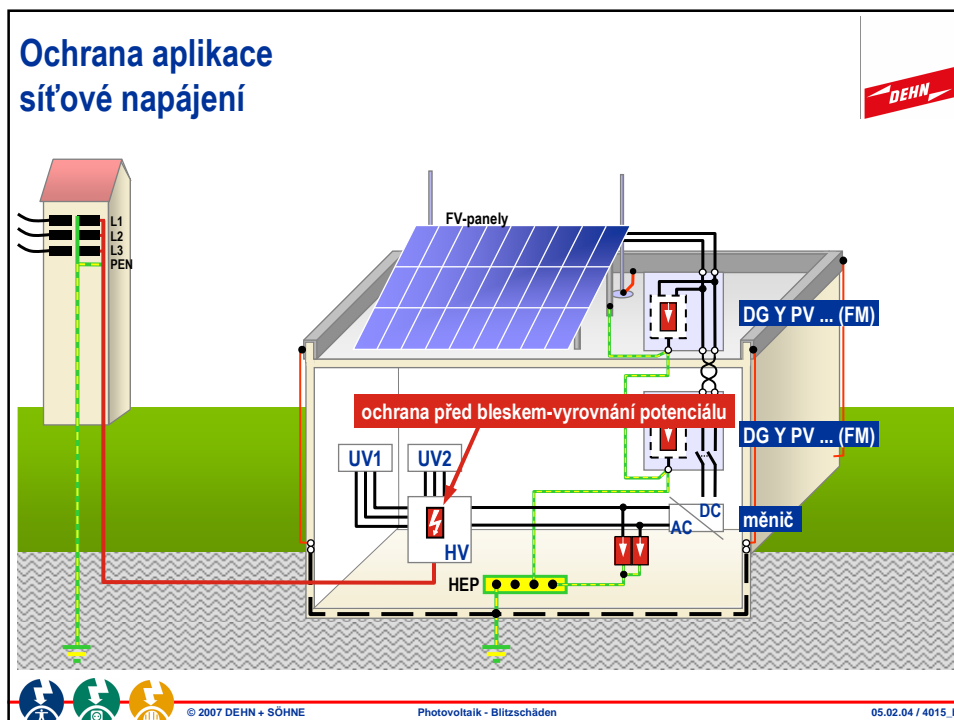
30.08.05 / 5006_d

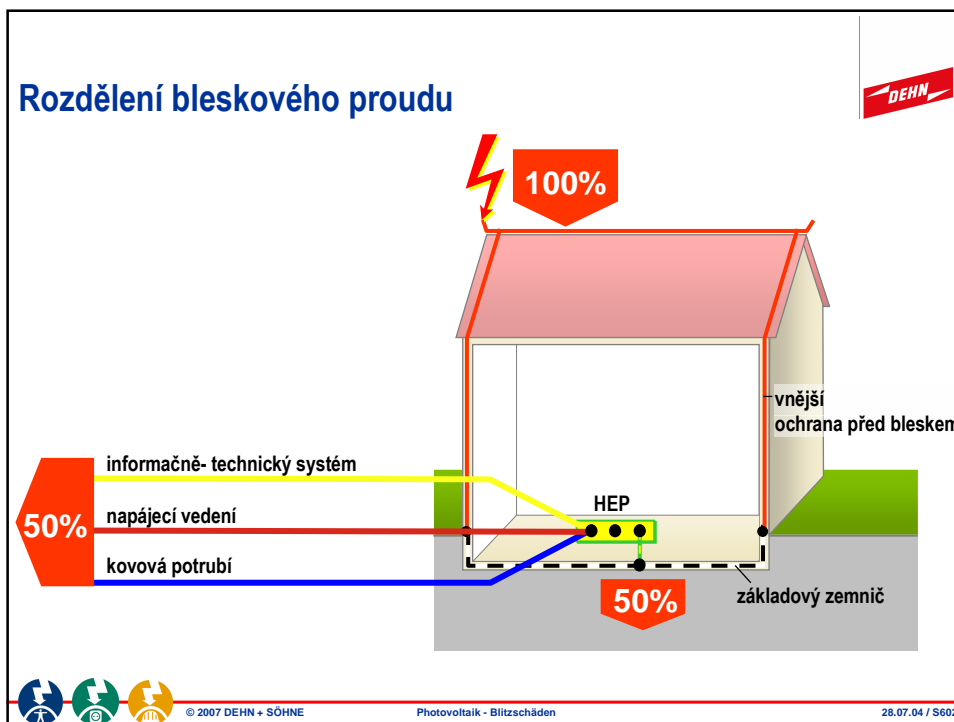
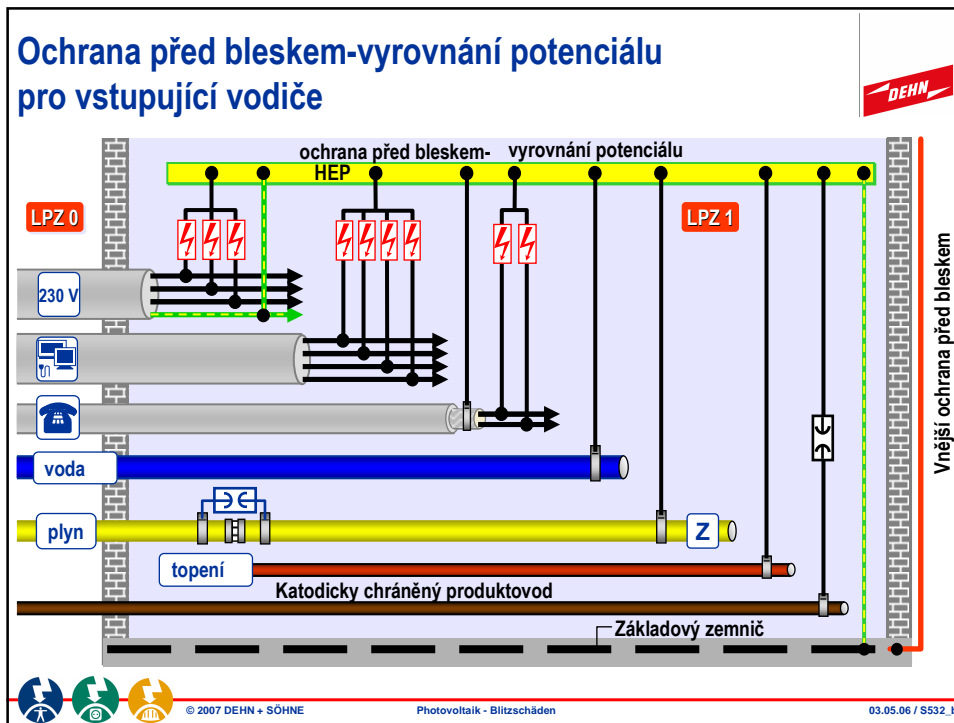
DEHN

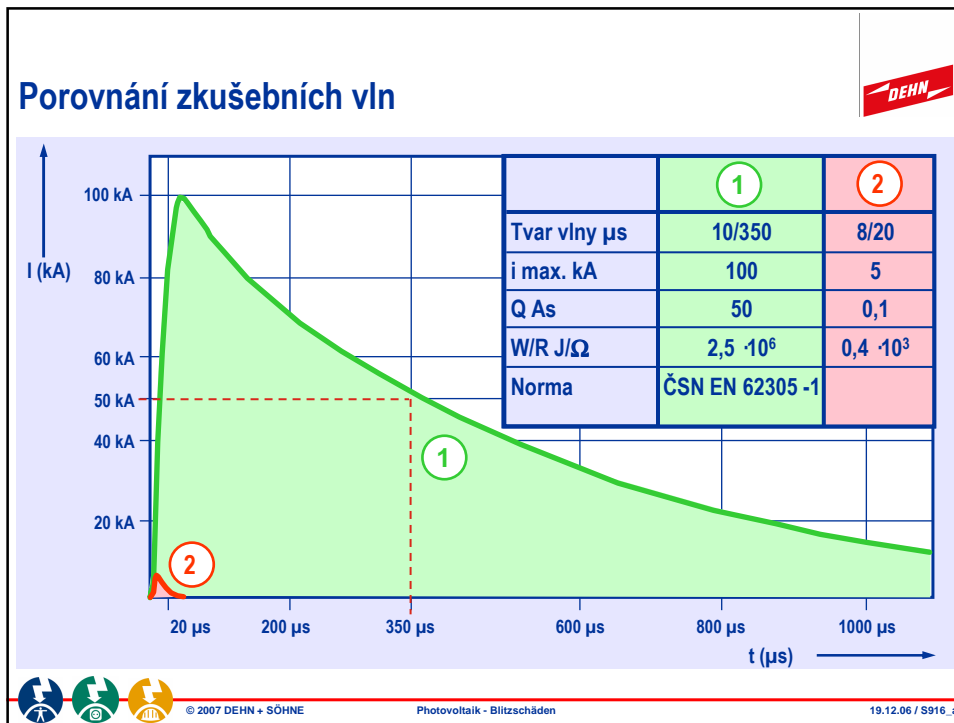
Ochrana před bleskem vyrovnání potenciálu

Svodič bleskových proudů

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden

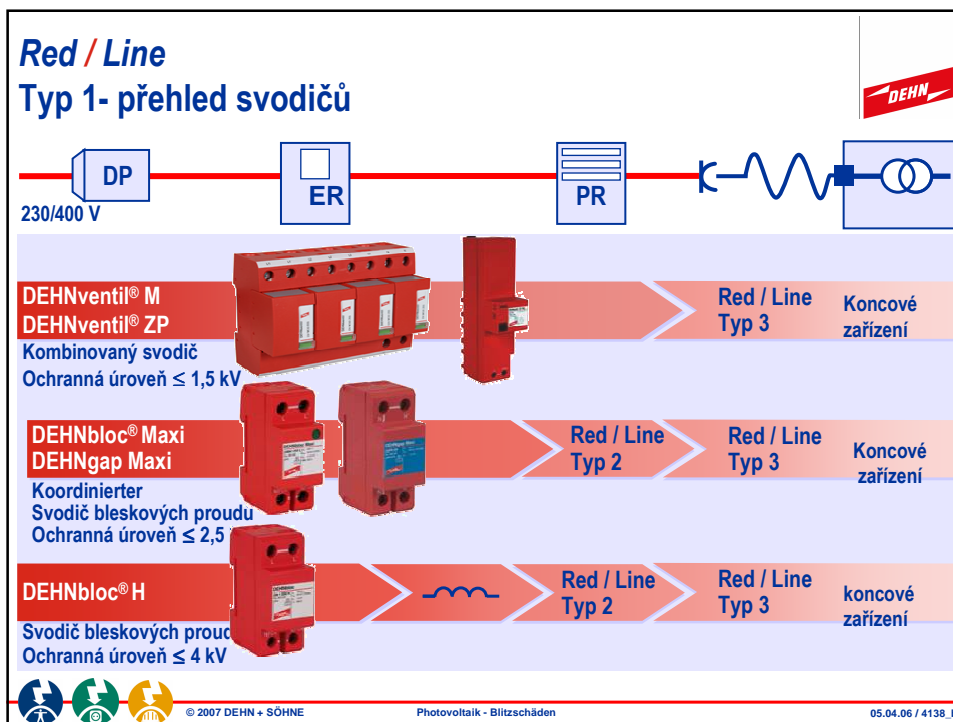
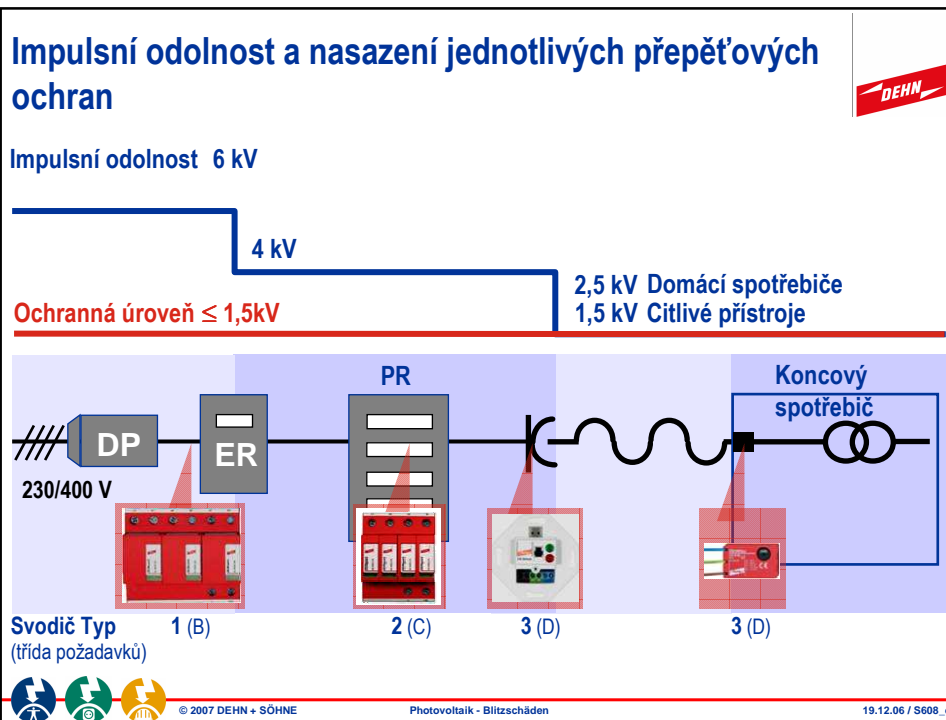

Co musí umět svodič bleskových proudů v elektrické instalaci?

- **Opakovaně a bez poškození svést bleskový proud.**
= schopnost svést 100 kA (10/350 μs)
- **Ochranná úroveň nižší než impulsní odolnost elektrické instalace.**
= ochranná úroveň ≤ 4.000 V
- **Schopnost omezit následný proud ze sítě nn.**
= samostatné omezení zkratových proudů (občanská výstaba min. 3 kA_{eff})
= spolupráce s předřazeným čištěním

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   19.07.04 / S2648_b

DEHNBloc® Maxi, Typ DBM 1 255 – koordinovaný svodič bleskových proudů s vysokou schopností přerušení následného proudu

Zapouzdřený Svodič bleskových proudů - Typ 1

ADAX-Flow-Technologie

Bleskový proud 1pól: 50 kA (10/350)

max. předjištění
 $I_K = 25 \text{ kA}_{\text{eff}} (t_a \leq 0,2 \text{ s}) : 500 \text{ A gL/gG}$
 $I_K = 50 \text{ kA}_{\text{eff}} (t_a \leq 5 \text{ s}) : 315 \text{ A gL/gG}$
 $I_K > 50 \text{ kA}_{\text{eff}} : 200 \text{ A gL/gG (L-L')}$
 $: 125 \text{ A gL/gG (L-L')}$

schopnost přerušení následného proudu: 50 kA
selektivita s předřazenými pojistkami: od 32/35 A gL/gG

Ochranná úroveň: $\leq 2,5 \text{ kV}$

Šířka pouze 2 moduly

Dvojitá svorky pro připojení do V

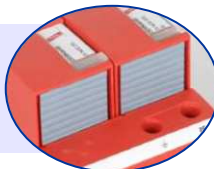
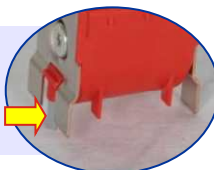
© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 01.07.05 / S4061_b

Nová řada Red / Line značka výrobků DEHNventil® modular

Jednoduché vyjmutí ochranných modulů

... blokační tlačítko

Kódování základního dílu a ochranného modulu = bezpečné použití

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden

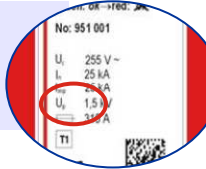
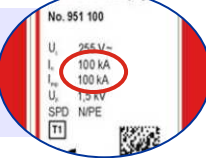

Nová řada Red / Line
značka výrobků DEHNventil® modular

Nízká ochranná úroveň =
ochrana koncového zařízení

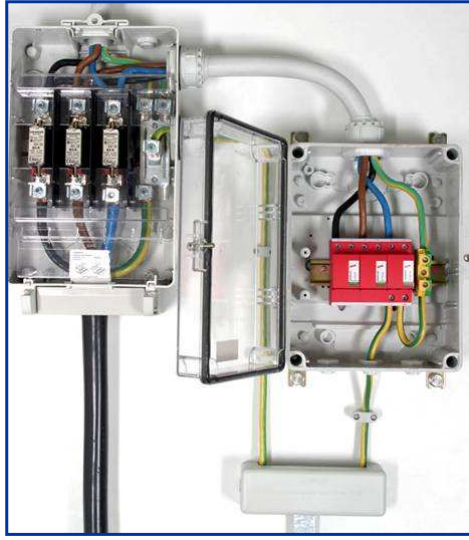
Schopnost svádět
bleskové proudy =
instalace ve třídě
LPS I, II, III, IV

Umělohmotné uchycení =
rychlá montáž

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden

Die neue Red / Line
DEHNventil® modular TNC 255 - příklad použití

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 05.04.06 / S4548

DEHNventil® ZP - svodič Typ 1 (třída B) v zapojení před elektroměrem

- splňuje požadavky dle PNE 33 0000-5 v zapojení před elektroměrem
- svodič Typ 1 (třída B) dle ČSN EN 61643-11
- kombinovaný svodič:
→ vyrovnání potenciálů bleskového proudu a ochrana koncového zařízení
- šířka 3 TE
→ umožňuje dvouvodičové připojení
- instalace na sběrnicev systém bez nářadí
→ krátký montážní čas

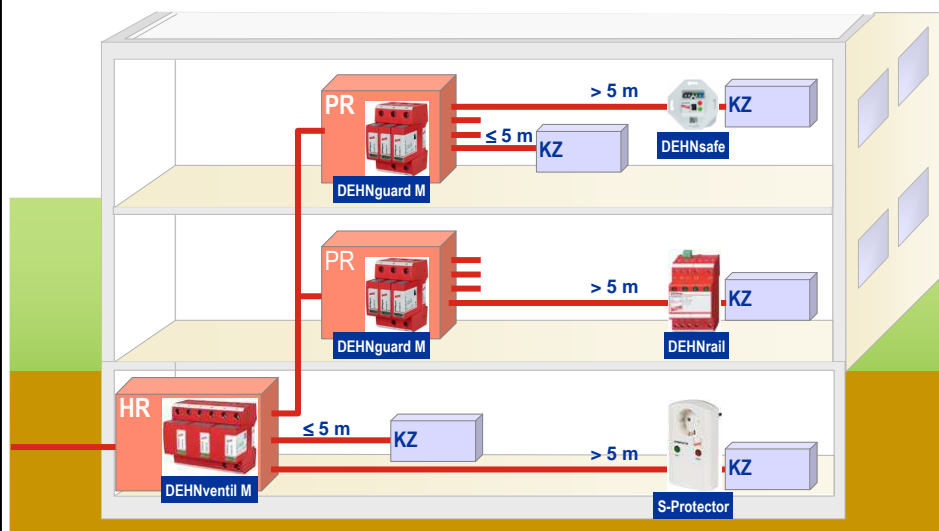

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.02.05 / 4386_c

Ochrana před přepětím, použití v hlavním, podružném rozváděči a u koncového zařízení

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.12.06 / S2445_b

Kdy je třeba nasadit svodič bleskových proudů?

- Pokud je na objektu hromosvod !

- Pokud je na střeše instalována anténa!

- Pokud je objekt napájen venkovním vedením!

- Pokud je jakákoliv s těchto podmínek na některé z blízkých budov!

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.07.04 / 1922_b

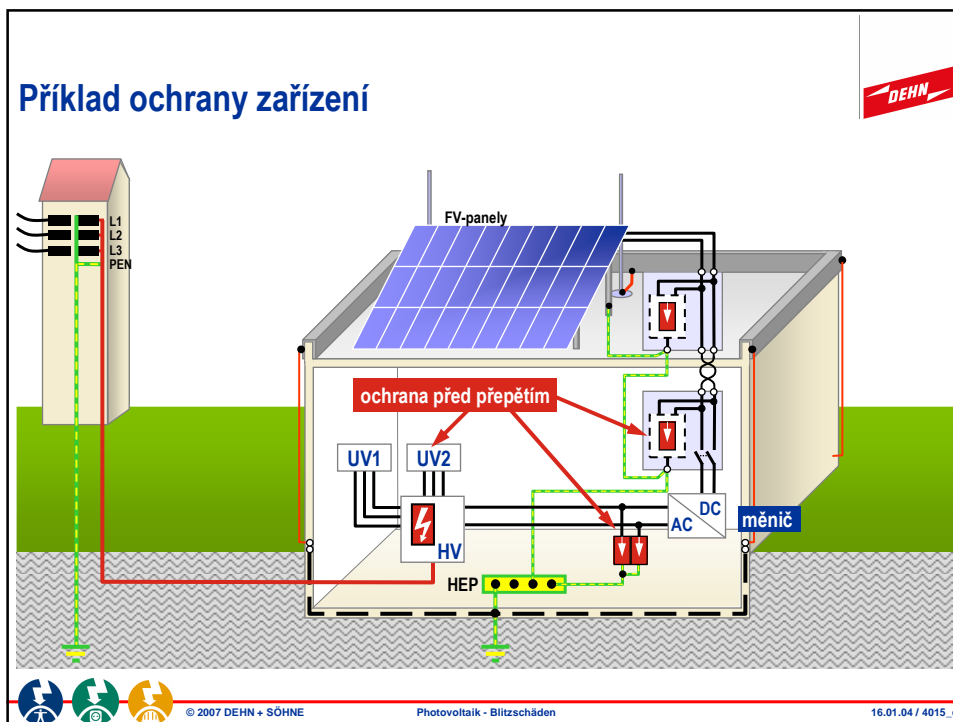

NASAZENÍ SVODIČŮ PŘEPĚTÍ

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

Co musí umět svodič přepětí v napájecí soustavě.

- Vícenásobné svody přepětí (8/20 μ s) bez poškození svodiče.
= 20 x jmenovitý svodový proud 5 - 20 kA (8/20 μ s)
- Ochranná úroveň musí být nižší než impulsní odolnost koncového ařízen.
= Ochranná úroveň ≤ 1.500 V

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 29.07.2002 / S2648_c

Red / Line
DEHNguard® modular

**S vodič přepětí
Typ 2**

DEHNguard® S (FM)
DEHNguard® M TN 275 (FM)
DEHNguard® M TT 2P 275 (FM)
DEHNguard® M TNC 275 (FM)
DEHNguard® M TNS 275 (FM)
DEHNguard® M TT 275 (FM)

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   05.04.06 / S4550

Die neue Red/Line
Použití DEHNguard® TT Obj.č. 952 315

© 2007 DEHN + SÖHNE   Photovoltaik - Blitzschäden   29.03.06 / 4538_J

DEHNGuard PV 500 SCP (FM) - Technické informace -

Světová novinka

Svodič přepětí Typ 2 (Dle ČSN EN 61643-11)

- Pro FV-obvody do 1000 V $U_{OC\ STC}$
- $U_c = 500\text{ V dc}$
- Ochranná úroveň $U_p < 2\text{ kV}$
- Jmenovitý svodový proud $I_n = 20\text{ kA (8/20)}$
- Kombinované odpojovací a zkratové zařízení.
- Dlouhodobá zkratová odolnost $I_k = 50\text{ A dc}$

Typ: DG PV 500 SCP (FM)
Obj.č. 950 500 (950 505)

© 2007 DEHN + SÖHNE

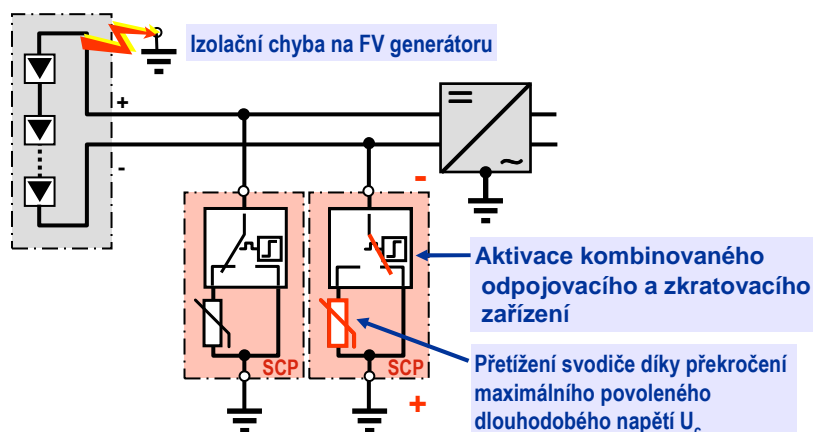
Photovoltaik - Blitzschäden

26.01.07 / S4562_I

Chování DEHNGuard PV 500 SCP při zemním zkratu ve FV okruhu.

Typ 2 svodič s $U_c \leq 0,5 U_{OC\ STC}$ a kombinovým odpojovacím a zkratovým zařízením

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

26.01.07 / S4562_k

Aplikace ve FV-systému $U_{OC\ STC} = 1000\ V\ dc$ DEHNguard PV 500 SCP

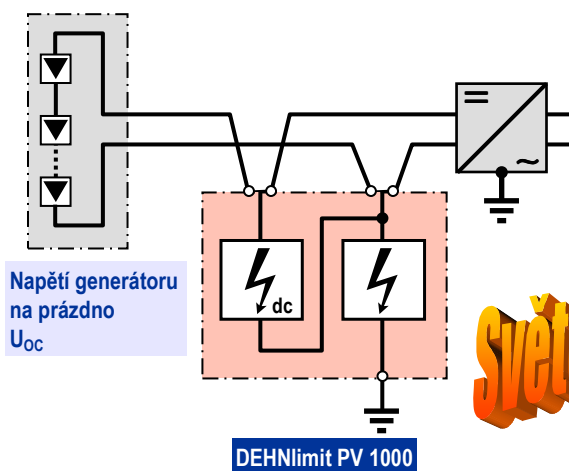
© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.01.07 / S4562_I

Kroky k ochraně FV měniče (5 z 5)

Typ 1 svodič pro omezování stejnosměrného proudu

Přednosti:

- Schopnost svádět blesk. proud
- Omezení násl. proudu
- Použitelný do 1000 V dc
- Nulový svodový proud

Světová novinka!

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.01.07 / 4562_o

DEHNlimit PV 1000 - Technická specifikace -

Typ: DEHNlimit PV 1000
Obj.č. 900 330

Kombinovaný svodič Typ 1 (klasifikace dle ČSN EN 61643-11)

- $U_c = 1000 \text{ V dc}$
- Ochranná úroveň $U_p < 3 \text{ kV (L+ / L-)}$
- Schopnost omezit násl. proud 100 A dc
- Zkuš. bl. proud L+/L- zu Erde $I_{imp} = 50 \text{ kA}$
- Zkuš. bl. proud L+ zu L- $I_{imp} = 25 \text{ kA}$
- Připojovací průřezy do 50 mm^2

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.01.07 / S4562_p

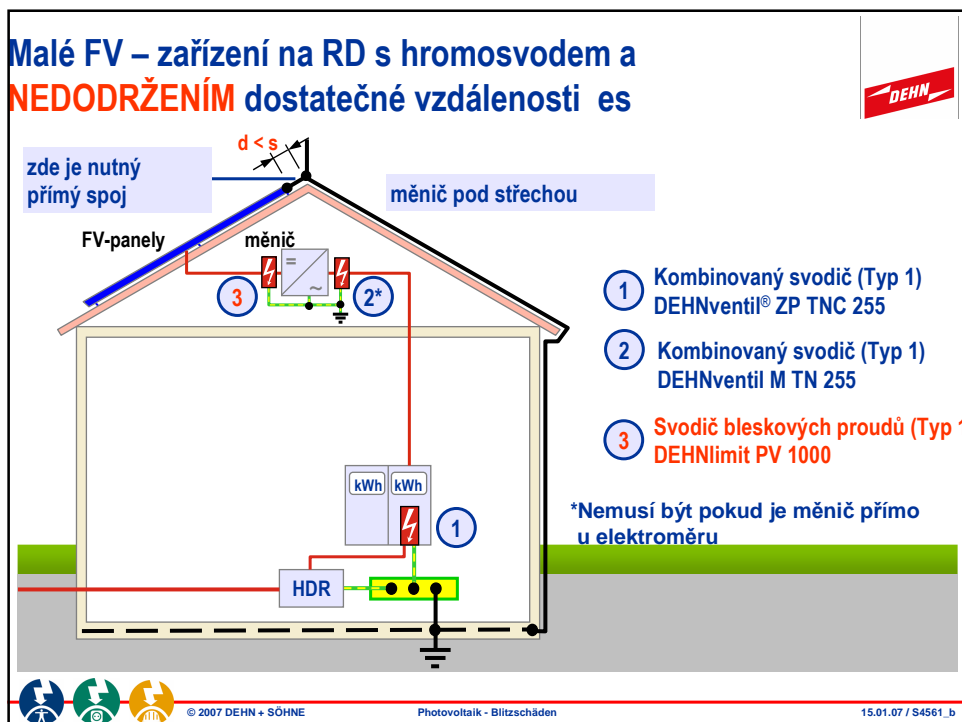
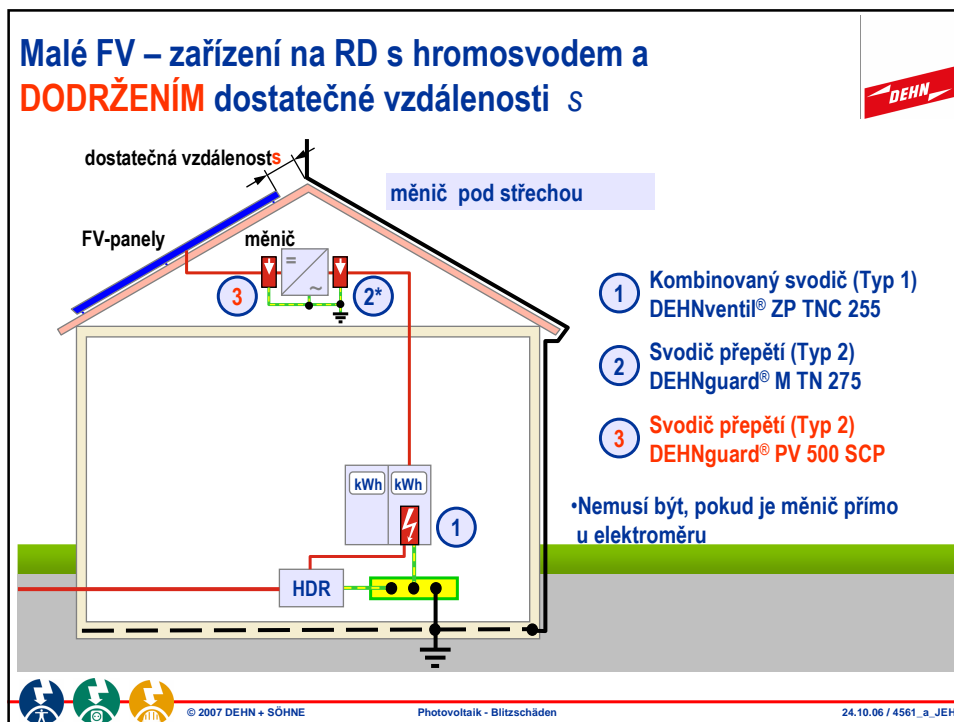
DEHNlimit PV 1000 - Pilotní projekt -

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.10.06 / S4562_I

Připojení FV- rámu na vyrovnání potenciálu

ekvipotenciální svorkovnice
Typ K12, s 10 svorkami
Obj.č. 339 060

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.01.04 / 4031

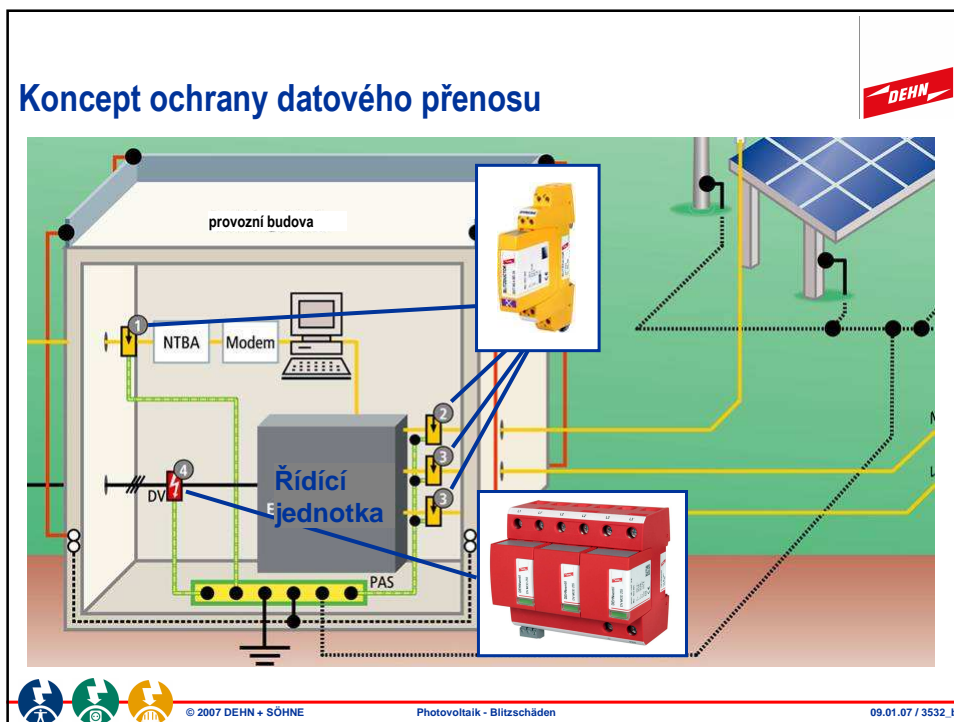
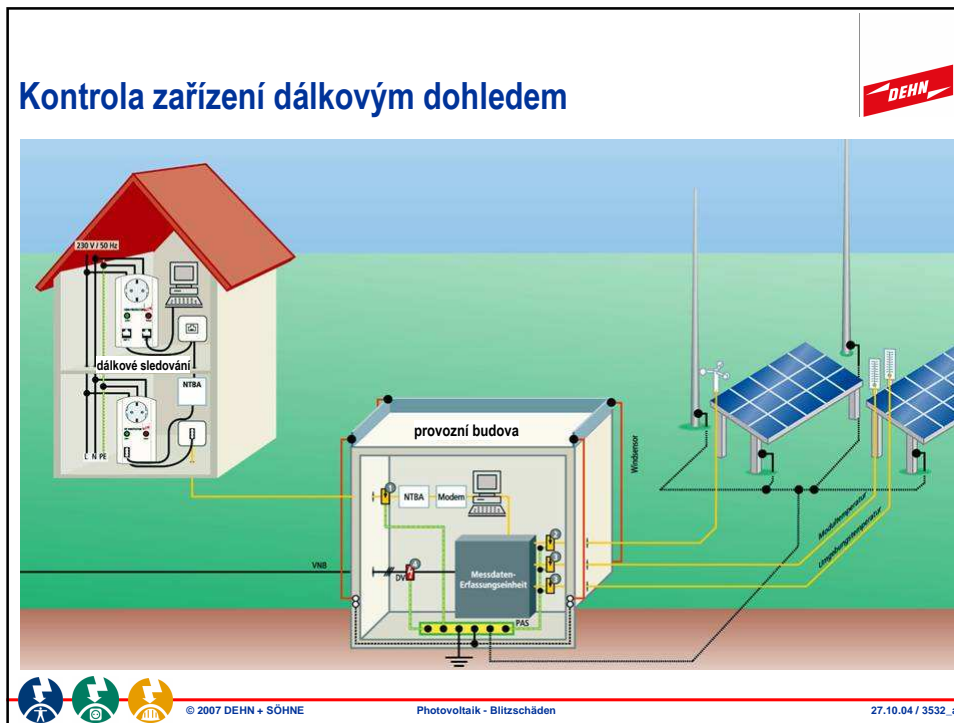
OCHRANA VODIČŮ PRO MĚŘENÍ A REGULACI

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

BLITZDUCTOR® XT

Kombinovaný svodič s eXtra vlastnostmi

BXT chrání 4 žíly

všechny ochranné prvky se nacházejí v samostatném modulu

dvoudílná konstrukce

LifeCheck dohlíží na všechny ochranné prvky

univerzální patice

Rozměry shodné s předchozí generací BLITZDUCTOR® CT

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 23.02.06 / 4529_c

Yellow / Line

BLITZDUCTOR® XT, ochranný modul s Life-Check

Při použití:

- Uspoříte **čas a náklady** díky jednoduché konstrukci :
  - Patice obsahuje základní propojení
  - Při plánování jsou jasně definované požadavky na prostor
- Je zjednodušená následná údržba a kontrola celého systému:
  - Kompletní ověření stavu přepět'ového modulu bez přerušení funkce systému.

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 09.01.07/ 4170

LifeCheck kontrola svodičů s moduly BLITZDUCTOR MLC

Čtecí přístroj
LifeCheck
Reader
LifeCheck

ok!

Modul se svodičem přepětí
LifeCheck
SPD modul
with LifeCheck

BLITZDUCTOR CT LC

DEHNrecord DRC LC

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

14.04.05 / 2699_a

LifeCheck test svodiče BLITZDUCTOR ML-Modulu

DEHNrecord DRC LC

09.08.06
SPD OK

1 2 3 →
4 5 6 ↑
7 8 9 *
ON 0

© 2007 DEHN + SÖHNE

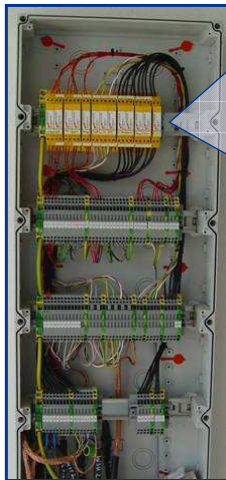
Photovoltaik - Blitzschäden

27.03.06 / 2699_d

Solární zařízení Geiseltalsee, Krumpa nasazení BLITZDUCTORů

Ochrana datových vodičů zavedených do rozváděče měniče

- Kontrola stavu (RS 485)
- Senzorová vedení (0 ... 20 mA)
(Senzor intenzity slunečního světla, Měření teploty)
- ISDN - přípojka
- Analogové tlf. vodiče

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.08.04 / 4156_d

Kooperující firmy s DEHN + SÖHNE

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

16.01.06 / 4157_c

Konzepte ochrony pro solární elektrárnu

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik_Solkraftwerk

Příklady velkých FV zařízení v německu

Projekt: Solaranlage Geiseltalsee, Krumpa

Projekt: Solarpark Höslwang + Leipziger Land

Projekt: Solarpark Göttelborn

Projekt: Mühlhausen /
Günching / Minihof

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

20.01.05 / 4034

Letecký snímek solární elektrárny Leipziger Land

Maximální výkon: 5 MWp

Počet modulů: 33.264 bezrámových FV- panelů

Koncept měniče:
Systém centrálního měniče
s 4 x 400 kVA

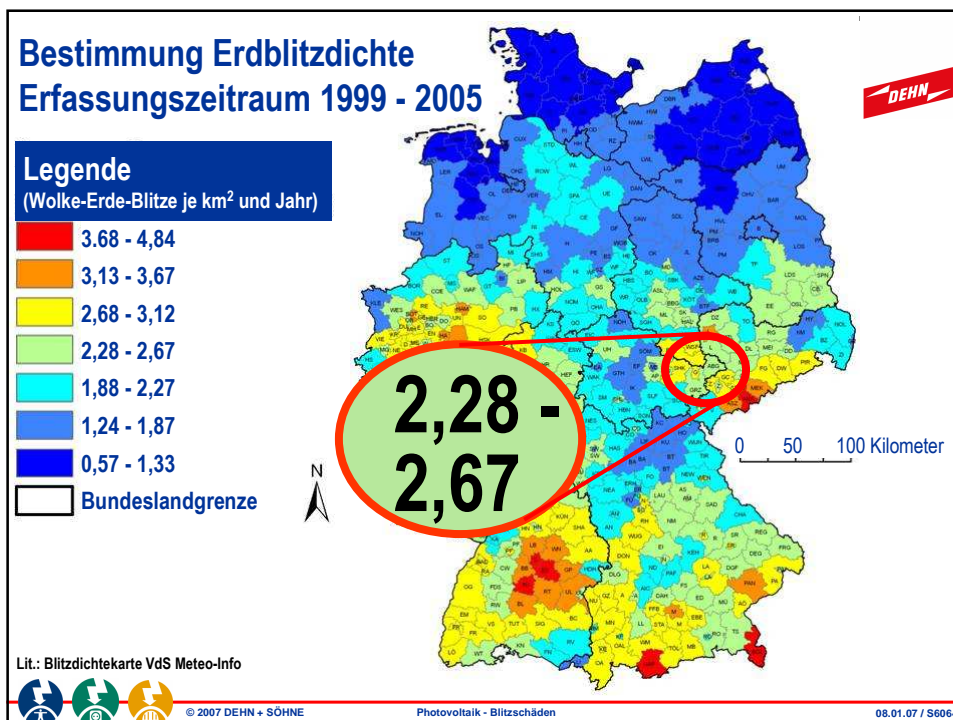
Ochrana před bleskem: Integrovaná ochrana před
bleskemsystém bez jímacích tyčí.

Investor a dodavatel modulů: Shell Solar

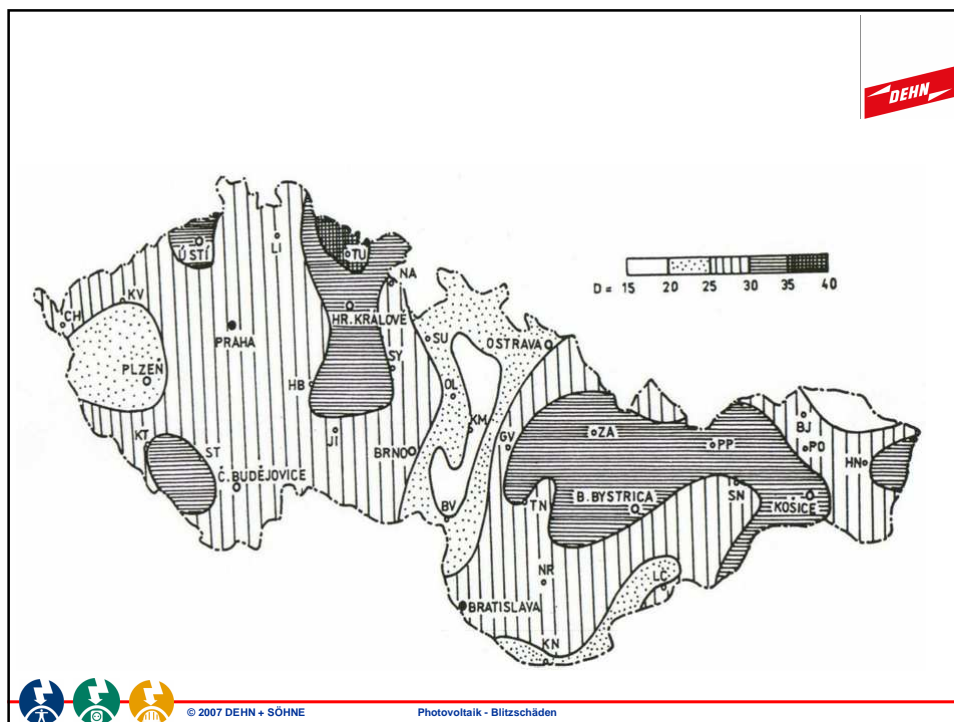
Projekt: Geosol Gesellschaft für Solarenergie mbH

Lit.: GEOSOL Gesellschaft für Solarenergie mbH

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden

Ohrožení bleskem

Odhad rizika:

5 MWp-Sluneční elektrárna $\Rightarrow$ 16 hektarů $\Rightarrow$ 0,16 km²

Intenzita blesků v okolí Lipska:

$\Rightarrow$ **2,67** úderu blesku na km² za rok.

$\Rightarrow$ **0,42** úderu blesku za rok

$\Rightarrow$ Je třeba počítat že do **2,38 roku** dojde k přímému zásahu bleskem do této aplikace.

FV- zařízení – provozní podmínky

- Cenná aplikace zabírající velkou plochu
- Investice v řádu miliónů EUR
- Zařízení musí být v provozu déle než 20 let

⇒ **dlouhodobá investice**

- Škody mohou vést ke zvýšení pojistné částky a zavedení spoluúčasti
- Zvýšené provozní a ostatní náklady povedou ke snížení rentability celého zařízení

⇒ **Ochrana před bleskem a přepětím je nutná!**

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

08.01.07 / S4035_b

Projekt Solarstromkraftwerk Leipziger Land

- Konstrukce pro FV panely je ze dřeva

Zdroj : David Muspach Architekt HTL/Erfinder CH-4146 Hochwald

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

07.12.04 / 41 72_I

Konzept zemnění

- ➔ Pro odstranění rozdílu potenciálu mezi jednotlivými zemniči byly všechny mezi sebou navzájem propojeny.
- ➔ Velikost ok od 20 m x 20 m do 40 m x 40 m se ukázaly jako hospodárné a technicky rozumné řešení.

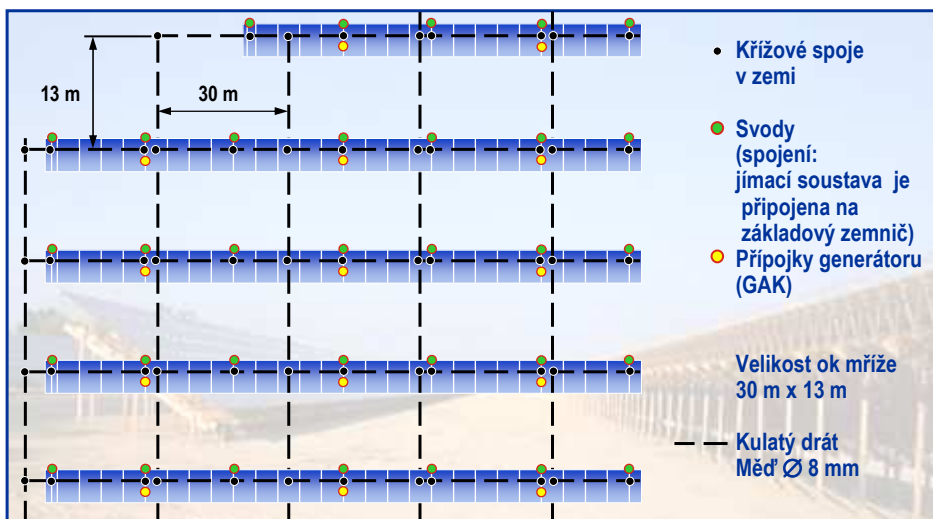

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

27.04.05 / 4506 - BSC

Základový zemnič Solární elektrárna Leipziger Land

Zdroj : David Muspach Architekt HTL/Erfinder CH-4146 Hochwald

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.10.05 / 4172_h1

Základový zemnič Solární elektrárna Leipziger Land

- Vodiče zemničí soustavy jsou uloženy minimálně v hloubce 0,5 m.
- Mříž je spojena za pomoci křížové svorky (Obj.č. 314 307) mezi sebou spojeny.
- Spoje jsou podzemní a jsou ošetřeny proti korozi.

Zdroj : David Muspach Architekt HTL/Erfinder CH-4146 Hochwald

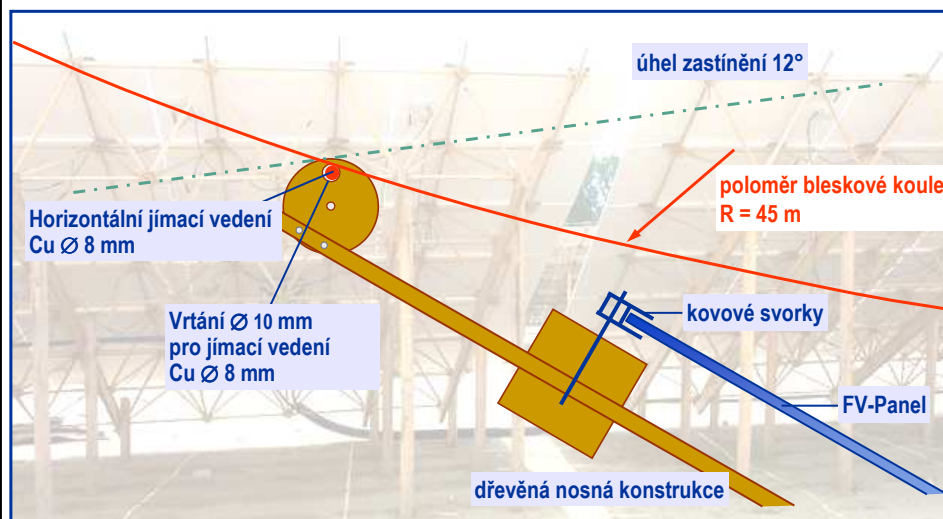

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

07.12.04 / 41 72_1

Návrh s valivou bleskovou koulí

Zdroj : David Muspach Architekt HTL/Erfinder CH-4146 Hochwald

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.10.05 / 41 72_k1

Elektrické oddizolování od jímací soustavy

ČSN EN 62305 -3 Odst.6.3

Elektrická izolace mezi hromosvodem nebo svody a kovovými stavebními součástmi

$$s = k_i \cdot \frac{k_c}{k_m} \cdot l$$

k_i je závislý na zvolené třídě ochrany pro LPS (viz. tab. 10);

k_c je závislý na velikosti bl. proudu, který svody teče (viz. tab. 11);

k_m Je závislý na elektrické izolaci materiálu (viz. tab. 12);

l vzdálenost bodu ,pro který je dost. vzdálenost počítána, jímací soustavy nebo svodu v m od místa vyrovnání potenciálu.

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

19.09.06 / S6045_a

Výpočet dostatečné vzdálenosti s

• k_i = 0,04 (pro LPL III)

• k_m = 0,5 (pro pevný materiál)

• h = výška nebo vzdálenost okružního vedení: 2,5 m

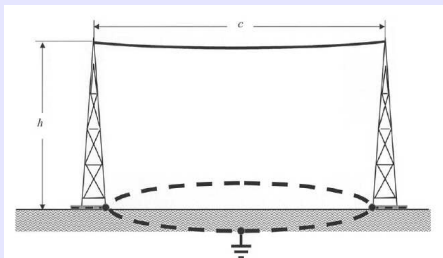
• c = horizontální odstup mezi svody: 15 m

Spočítání koeficientu pro rozdělení proudu k_c :

$$k_c = \frac{h + c}{2h + c} \Rightarrow k_c = 0,875$$

dostatečná vzdálenost :

$$s = 0,22 \text{ m}$$

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

11.01.07 / 41 72_k2

Ohrožení elektromagnetickou indukcí v závislosti na odstupu od panelu.

FV- modul se zkratovanými výstupními svorkami
měření indukovaných impulsních proudů

měděný drátek
variacíe odstupu
rázový imp. generátor
max. výkon 200 kA 10/350

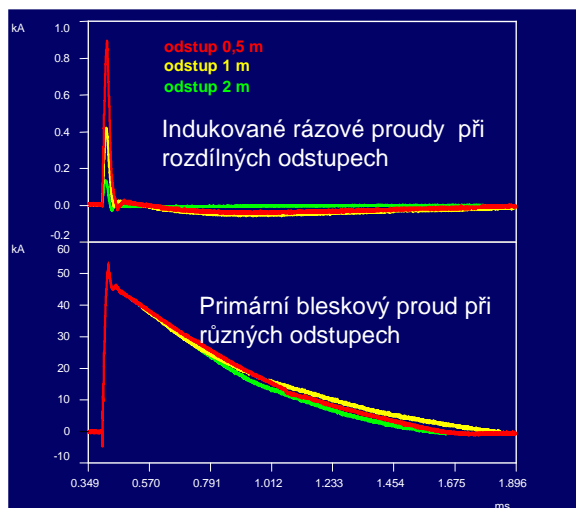
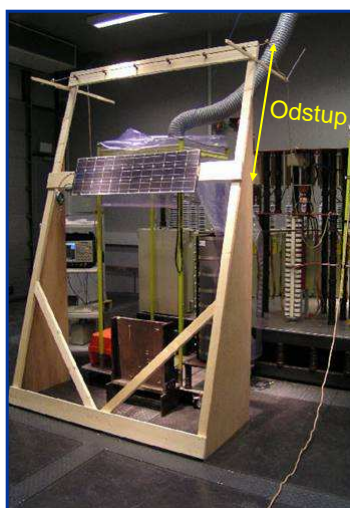

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

06.04.04 / S4216_a

Ohrožení elektroamgnetickou indukcí v závislosti na odstupu od panelu.

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

06.04.04 / S4216_d

Jímací soustava a svody

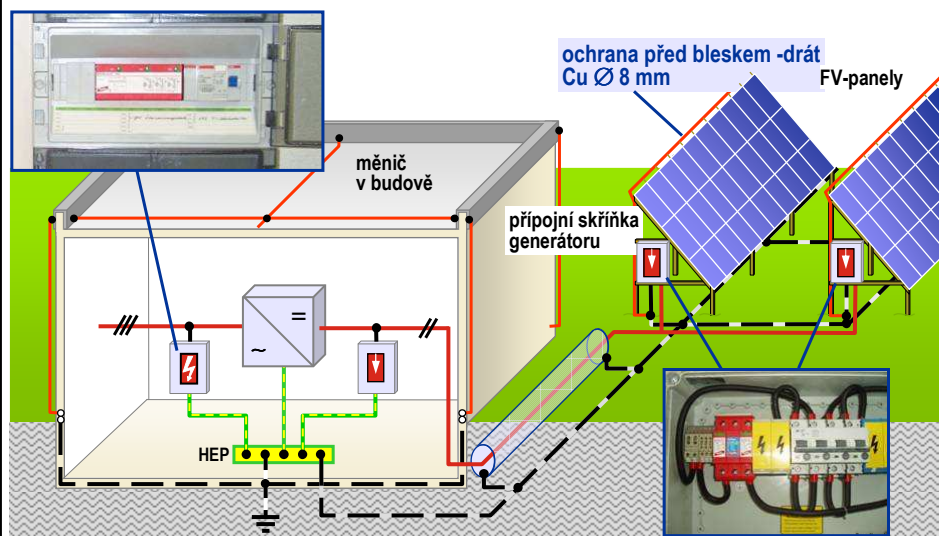

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

27.10.04 / 4172_g

Ochrana před přepětím

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

28.10.05 / 4039_b

Solární elektrárna - Leipziger Land Nasazení kombinovaného svodiče Typ 1

Nasazení kombinovaného svodiče s připojením do „V“, s modulem dálkové signalizace v napájecí části provozní budovy, kde se nachází centrální měnič.

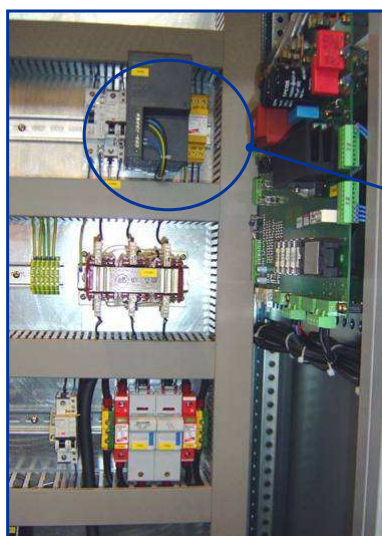

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

27.10.04 / 4172_c

Centrální měnič Siemens SINVERT Solar

BLITZDUCTOR VT
BVT AD 24
Obj.č. 918 402

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

24.01.06 / 4041_b

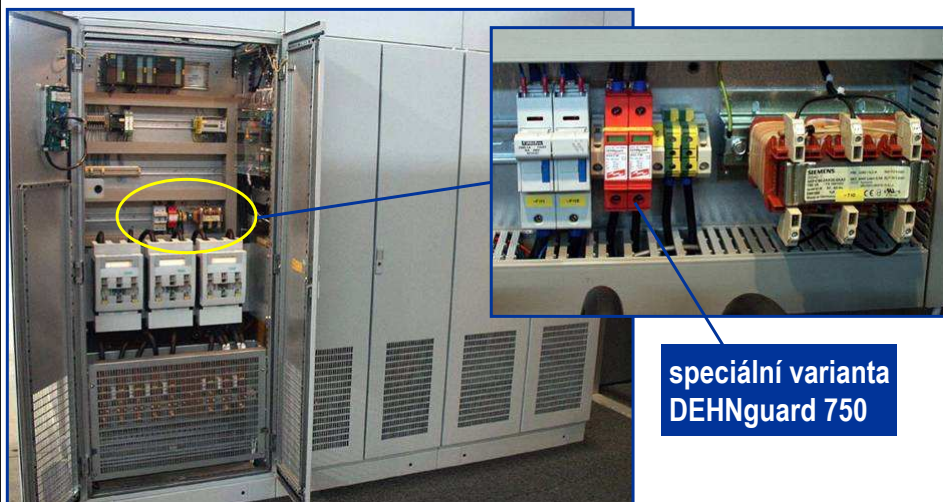
Nasazení svodičů přepětí u centrálního měniče

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

FV-měnič Siemens svodič přepětí Typ 2 na DC-vstupu

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.01.07 / 4041_a

FV- měnič Siemens Kombinovaný svodič na AC-vstupu

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

18.01.07 / 4041_b

Centrální měnič SMA Sunny Central SC-500 HE

Zdroj : SMA Technologie AG

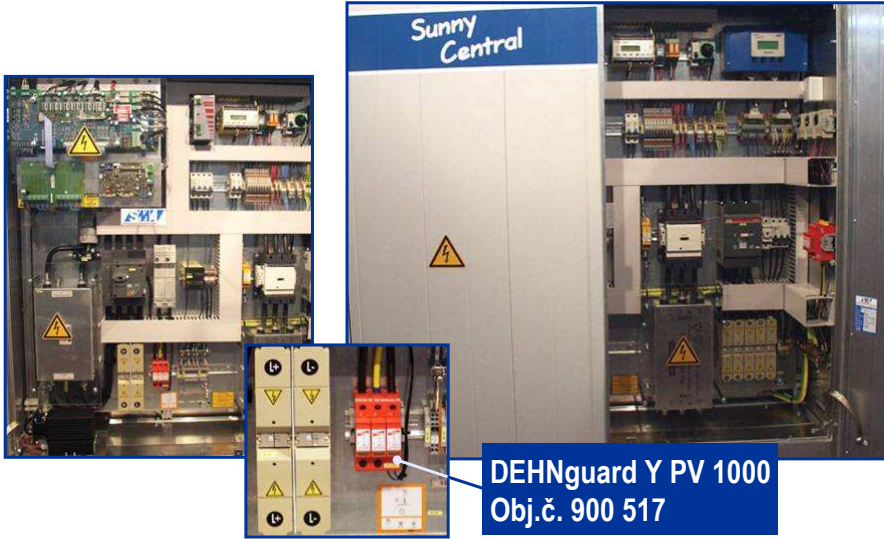
© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

12.01.07 / 4042_c

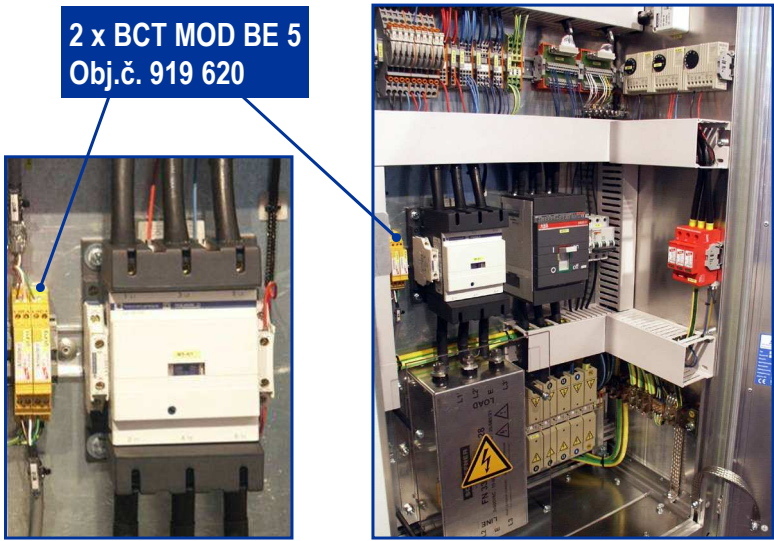
**Centrální měnič SMA
Sunny Central**

DEHNguard Y PV 1000
Obj.č. 900 517

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 24.01.06 / 4042_a

**Centrální měnič SMA
Sunny Central**

2 x BCT MOD BE 5
Obj.č. 919 620

© 2007 DEHN + SÖHNE Photovoltaik - Blitzschäden 24.01.06 / 4042_b

Centrální měnič SMA Sunny Central

DEHNguard TNC
Obj.č. 900 510

© 2007 DEHN + SÖHNE

Photovoltaik - Blitzschäden

24.01.06 / 4042_c